

Αγροτικά Μηχανήματα και Ανταγωνιστικότητα του Αγροτικού Τομέα στην Ελλάδα

*Άγγελος Τσακανίκας,
Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικής Αξιολόγησης Συστημάτων
Τεχνολογίας, Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ΕΜΠ
Επιστημονικός Σύμβουλος IOBE*

Αντικείμενο της Μελέτης

Αποτύπωση και ανάλυση των πιο πρόσφατων τάσεων στην αγορά αγροτικών μηχανημάτων και τον αγροτικό τομέα

Εκτίμηση δυνητικών επιδράσεων από τεχνολογικό εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα

Εφαρμογή κατάλληλων μέτρων πολιτικής

- Γιώργος Μανιάτης, Επικεφαλής τμήματος κλαδικών μελετών IOBE
- Πουντουράκη Υακίνθη, Ερευνήτρια IOBE

Επιστημονική ευθύνη: Άγγελος Τσακανίκας,
Αναπληρωτής Καθηγητής ΕΜΠ, Επιστημονικός
Σύμβουλος IOBE

Περιεχόμενα μελέτης

1. Τα βασικά χαρακτηριστικά του αγροτικού τομέα στην Ελλάδα
2. Προσδιοριστικοί Παράγοντες Ζήτησης Αγροτικών Μηχανημάτων
3. Η αγορά αγροτικών μηχανημάτων στην Ελλάδα
4. Δυνητικά οφέλη από τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό
5. Προτάσεις πολιτικής για τον εκσυγχρονισμό

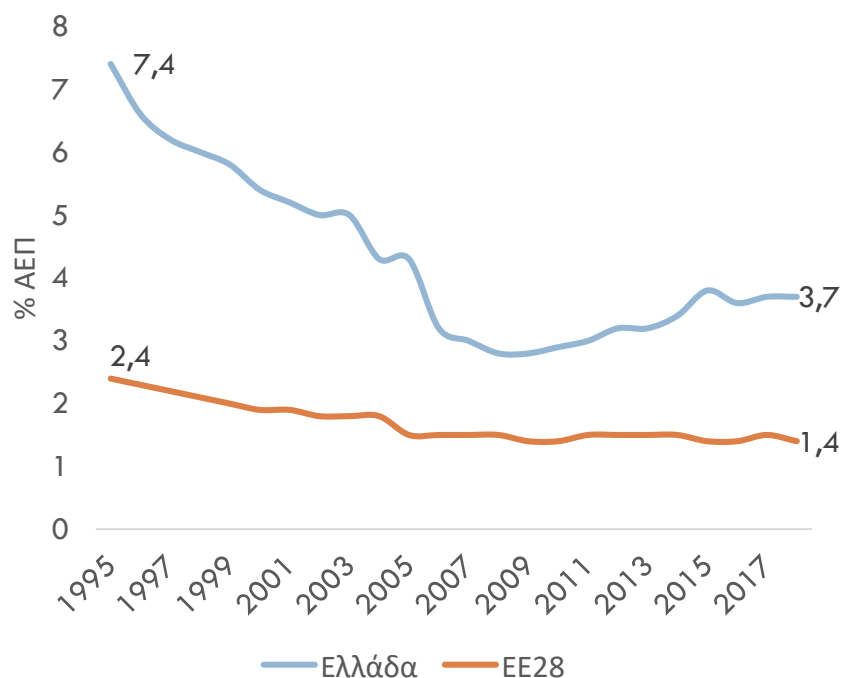

Πηγή: <https://ec.europa.eu/jrc/en/news/assessment-eu-agricultural-ghg-mitigation-policies-highlights-production-effects-and-costs>

1. Βασικά χαρακτηριστικά του αγροτικού τομέα στην Ελλάδα

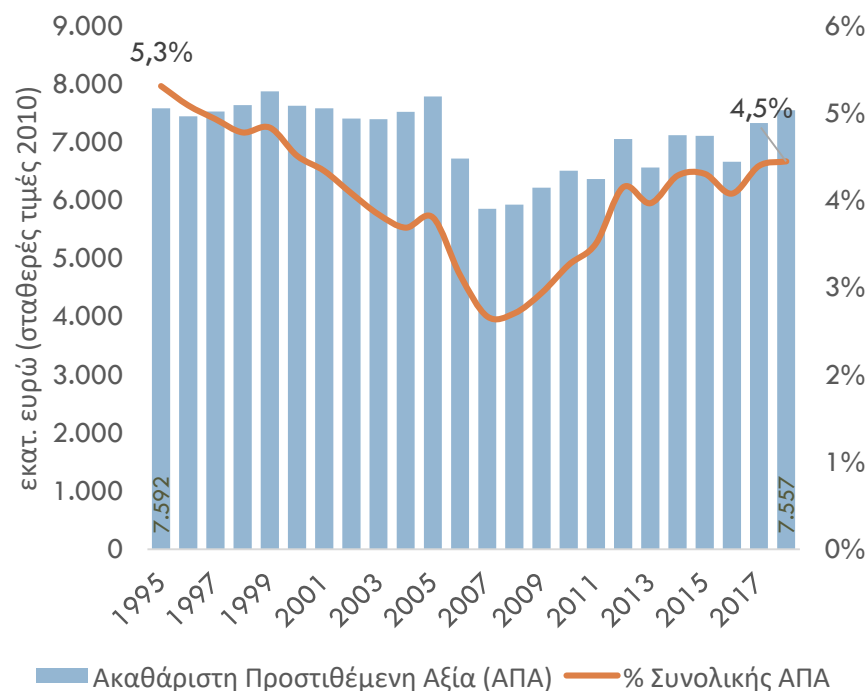
Η συμμετοχή του πρωτογενή τομέα στο ΑΕΠ είναι υψηλότερη στην Ελλάδα σε σχέση με την ΕΕ, ενώ η πορεία της ΑΠΑ μετά το 2007 είναι ανοδική

Συμμετοχή πρωτογενούς τομέα στο ΑΕΠ (%)

Πηγή: Eurostat

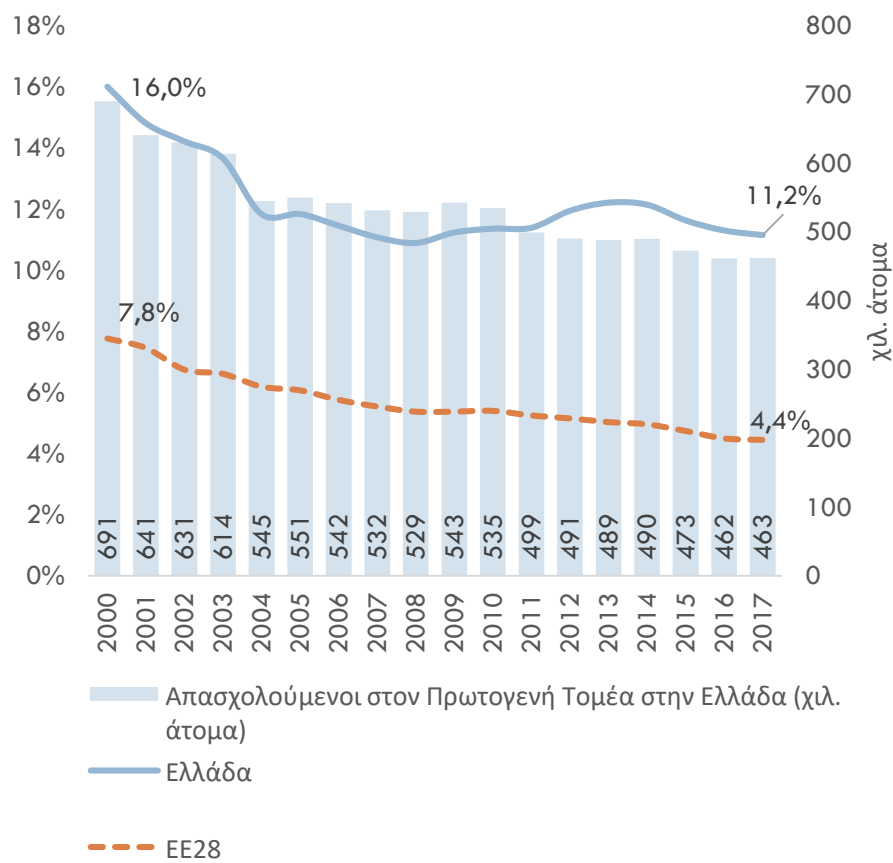
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία πρωτογενούς τομέα στην Ελλάδα (σε σταθερές τιμές του 2010)

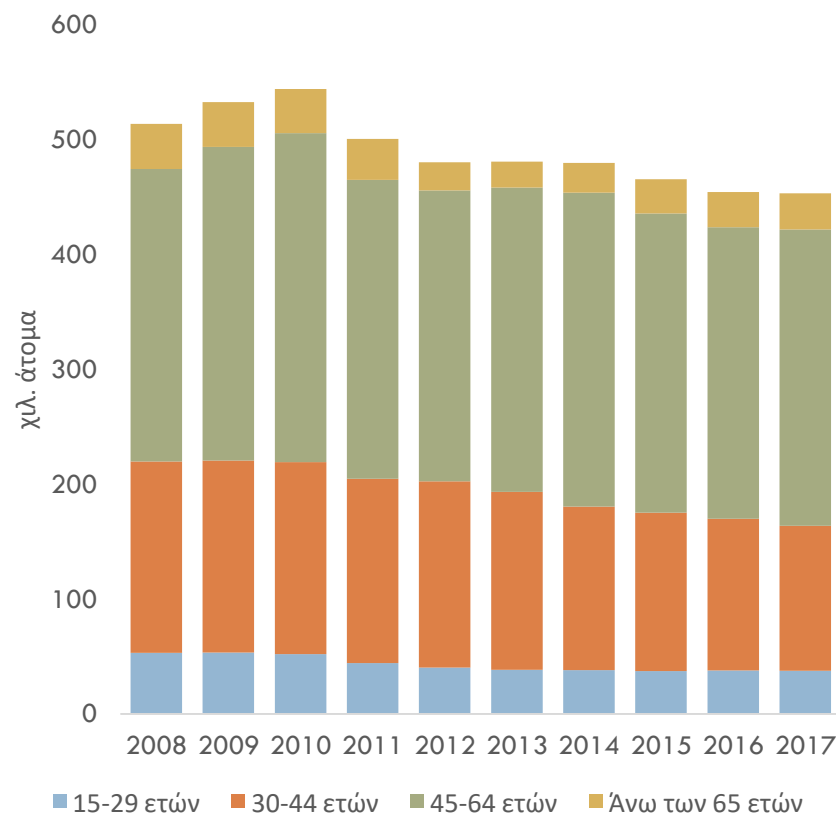
- Μείωση του μεριδίου του πρωτογενούς τομέα στο ΑΕΠ από 7,4% το 1995 σε 3,7% το 2018
- Στα €7,6 δισεκ. η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του πρωτογενούς τομέα το 2018

Οι απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα μειώθηκαν κατά 80 χιλ. μετά την κρίση, με όλο και λιγότερους νέους να εισέρχονται στο εργατικό δυναμικό του κλάδου

Απασχόληση στον Πρωτογενή τομέα

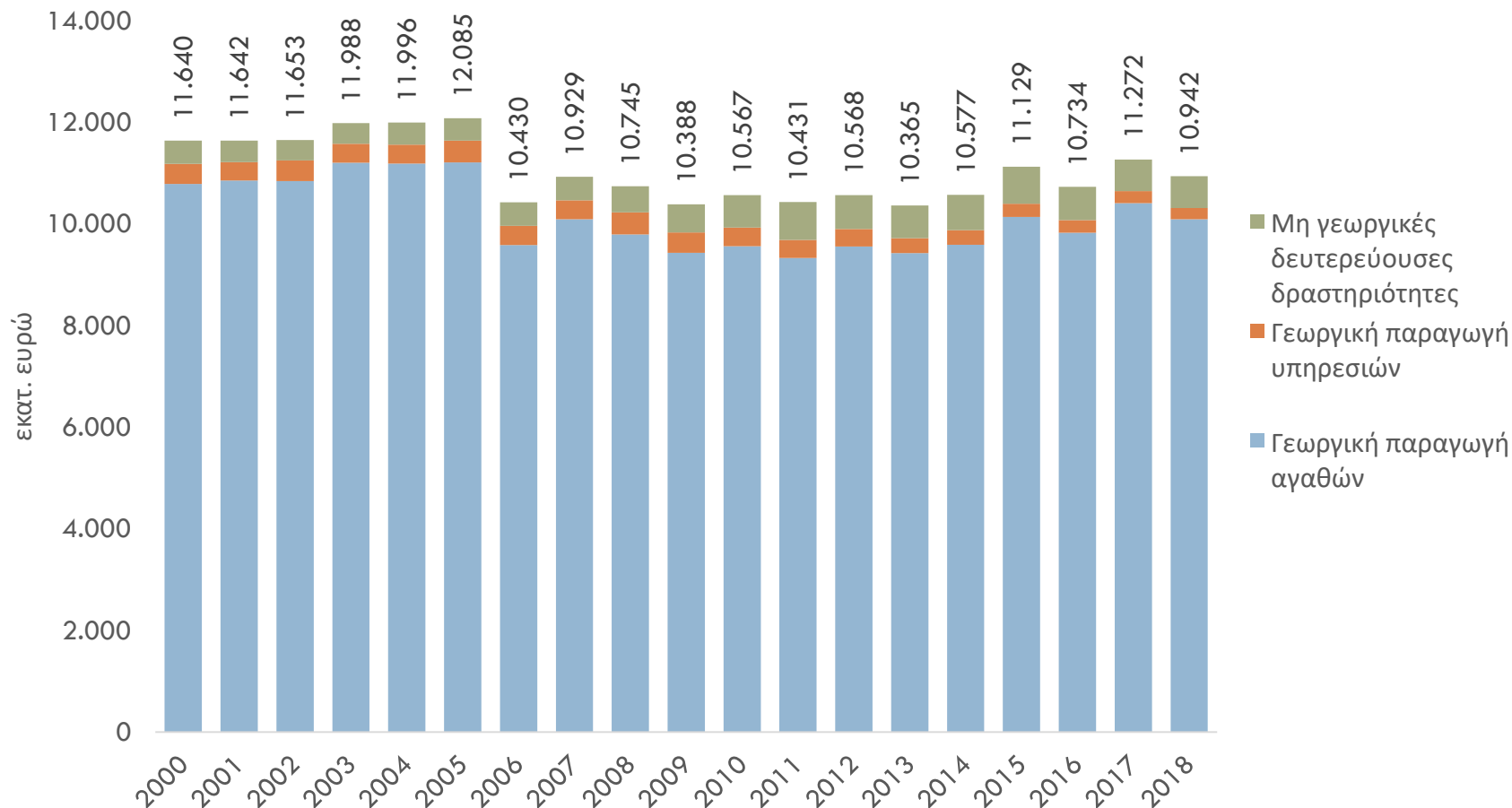

Απασχόληση στον Πρωτογενή Τομέα ανά ηλικιακή κατηγορία

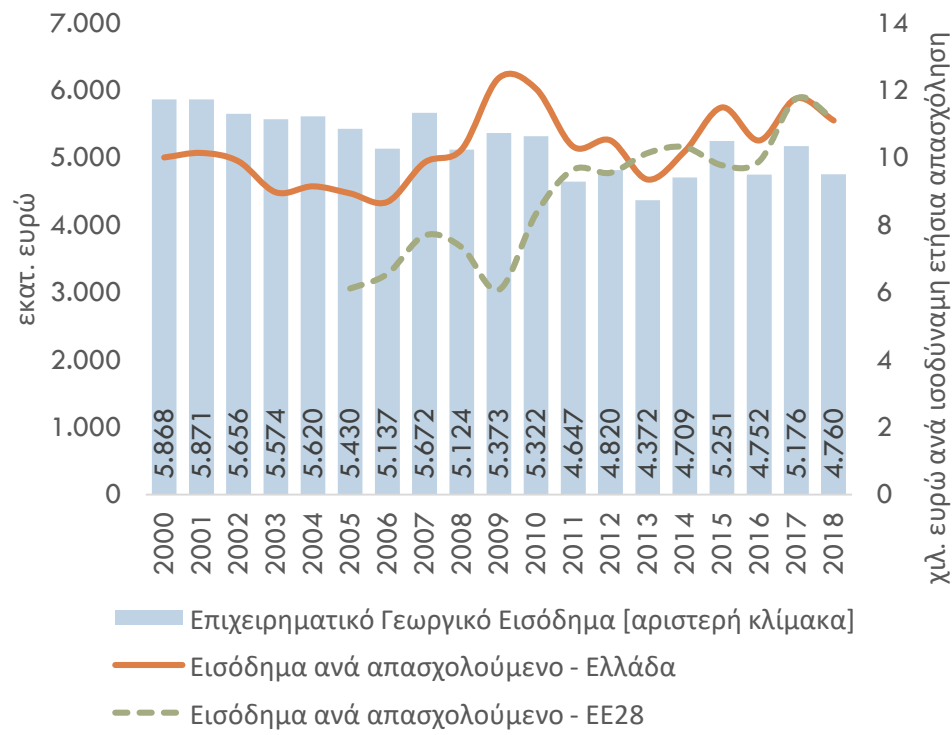
Η αξία παραγωγής του γεωργικού κλάδου μειώθηκε μετά το 2006, προσεγγίζοντας τα €11 δισεκ. το 2018

Αξία παραγωγής γεωργικού κλάδου δραστηριότητας, σε τρέχουσες τιμές

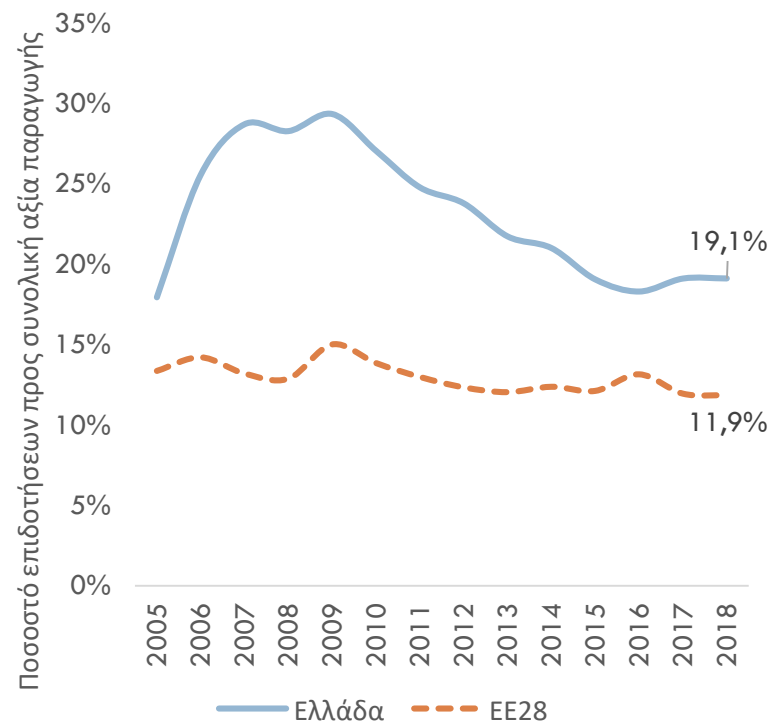

Ελαφρά ανοδική τάση εμφανίζει το μέσο γεωργικό εισόδημα στην Ελλάδα μετά το 2013 με παράλληλη υποχώρηση των επιδοτήσεων μετά το 2009

Εισόδημα από γεωργική επιχειρηματική δραστηριότητα, 2000-2018

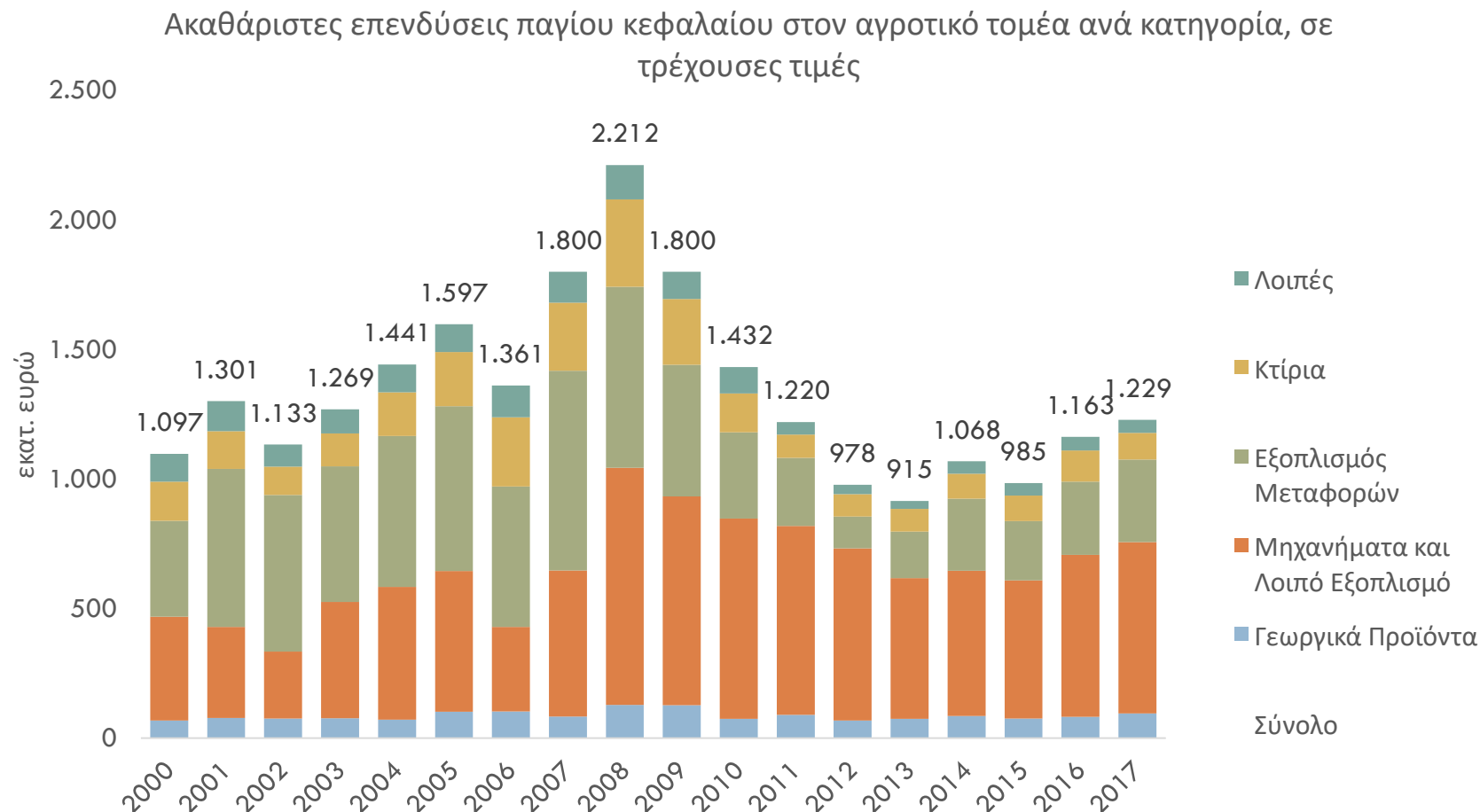

Ποσοστό των επιδοτήσεων επί της συνολικής αξίας γεωργικής παραγωγής

- Στασιμότητα συνολικού εισοδήματος από γεωργική επιχειρηματική δραστηριότητα ανά απασχολούμενο σε σύγκριση και με ΕΕ28
- Σημαντικά υψηλότερες επιδοτήσεις ως ποσοστό της αξίας γεωργικής παραγωγής στην Ελλάδα σε σύγκριση με ΕΕ28

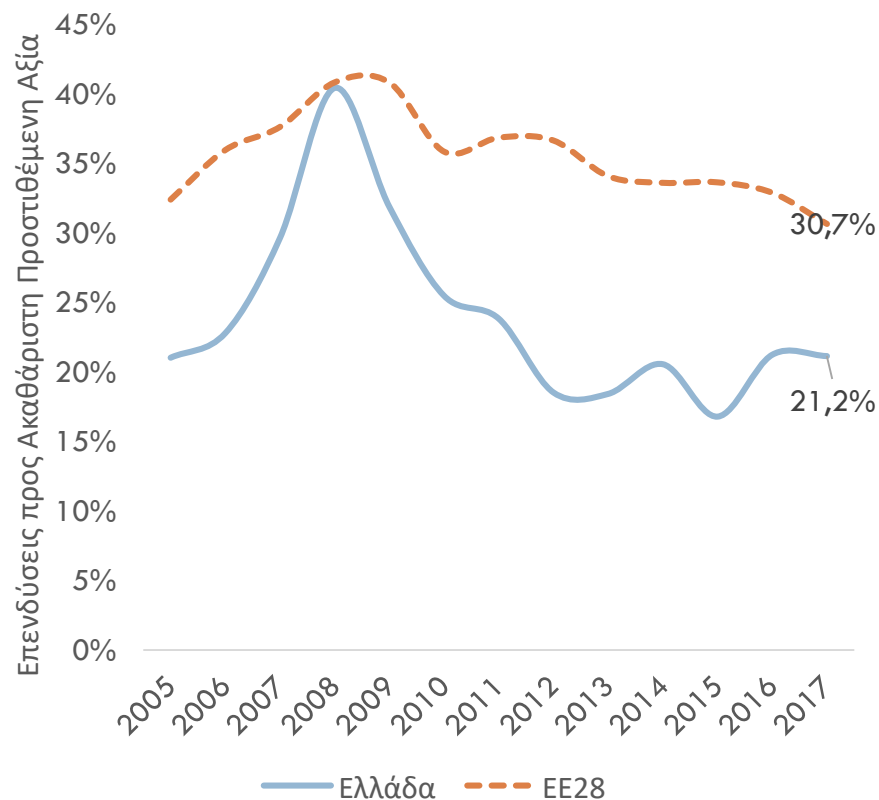
Οι επενδύσεις στον αγροτικό τομέα περιορίστηκαν σημαντικά στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, από €2,2 δισεκ. το 2008 σε €915 εκατ. το 2013

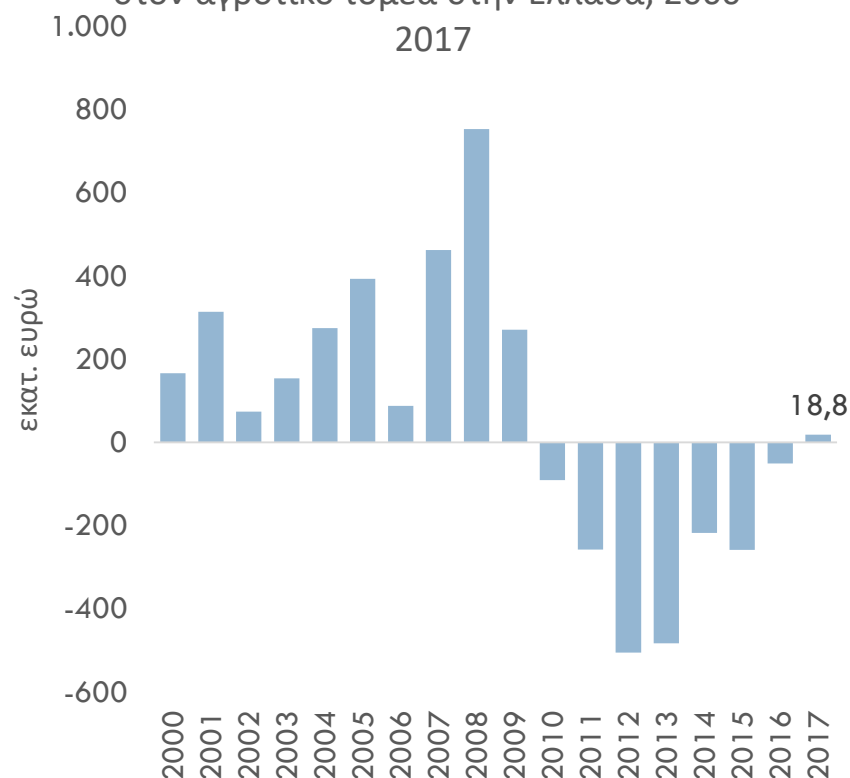
Η μικρή άνοδος τα τελευταία χρόνια μπορεί να αποδοθεί στη σχετική σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας και στην τόνωση λόγω χρηματοδότησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης

Σημαντικά χαμηλότερη επενδυτική ένταση στον αγροτικό τομέα στην Ελλάδα σε σύγκριση με ΕΕ28: στη διάρκεια της κρίσης τάση αποεπένδυσης

Επενδυτική Ένταση στον αγροτικό τομέα στην Ελλάδα και την ΕΕ28

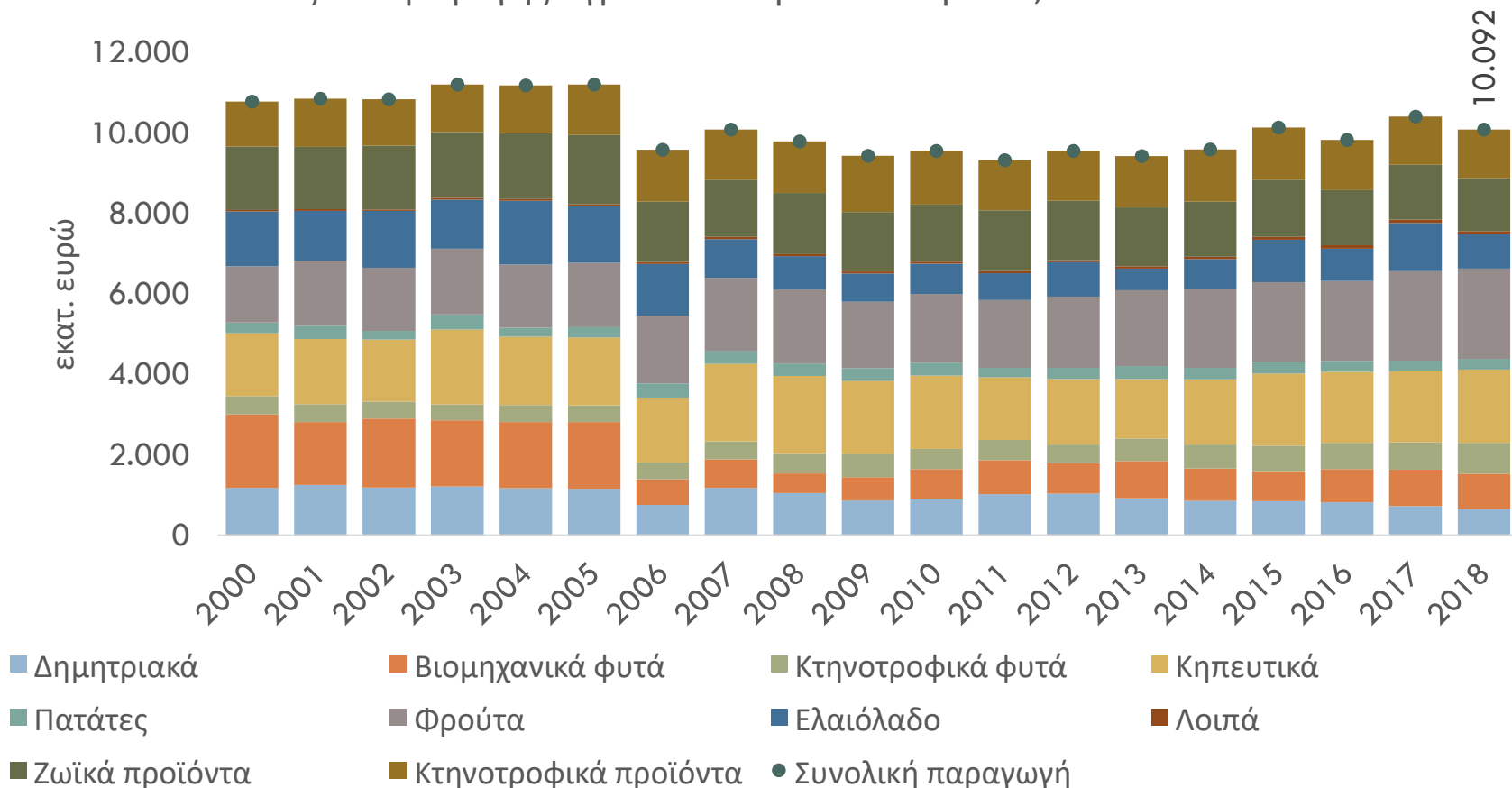

Καθαρές επενδύσεις παγίου κεφαλαίου στον αγροτικό τομέα στην Ελλάδα, 2000-2017

Στα 5,1 εκατ. εκτάρια το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων της χώρας, ενώ η αξία γεωργικής παραγωγής προϊόντων είναι στα €10,1δισεκ.

Αξία παραγωγής αγροτικού τομέα ανά προϊόν, 2000-2018

Το μεγαλύτερο ποσοστό επί του συνόλου των εκτάσεων αποτελούσαν το 2017 οι μόνιμοι βοσκότοποι (39%), ενώ ακολούθησαν οι αρόσιμες εκτάσεις (37%) και οι μόνιμες δενδρώδεις καλλιέργειες (24%)

Σε όρους αξίας παραγωγής, τα σημαντικότερα εγχώρια γεωργικά προϊόντα είναι τα φρούτα και τα κηπευτικά

Τα **φρούτα και τα κηπευτικά** είναι σε όρους αξίας οι σημαντικότερες κατηγορίες γεωργικών προϊόντων (συμμετοχή 40% στη συνολική αξία παραγωγής)

ενώ και τα **ζωικά και κτηνοτροφικά προϊόντα** έχουν αρκετά μεγάλη συμμετοχή (25%)

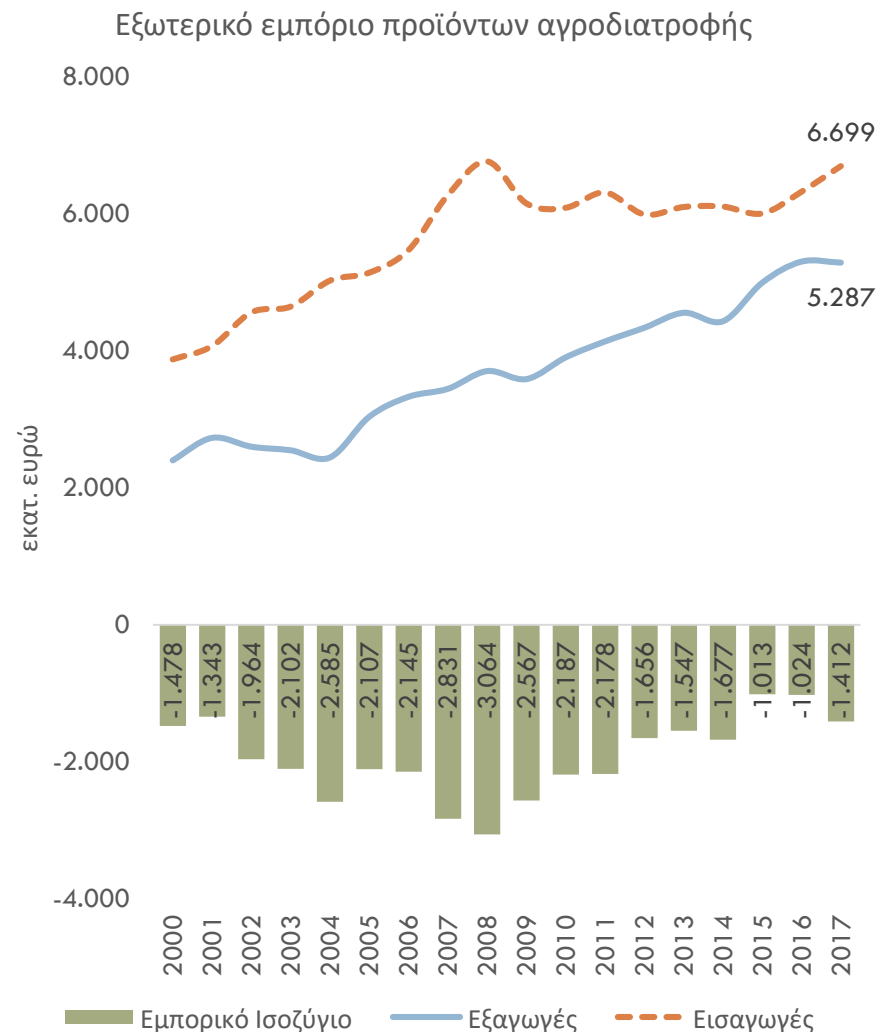
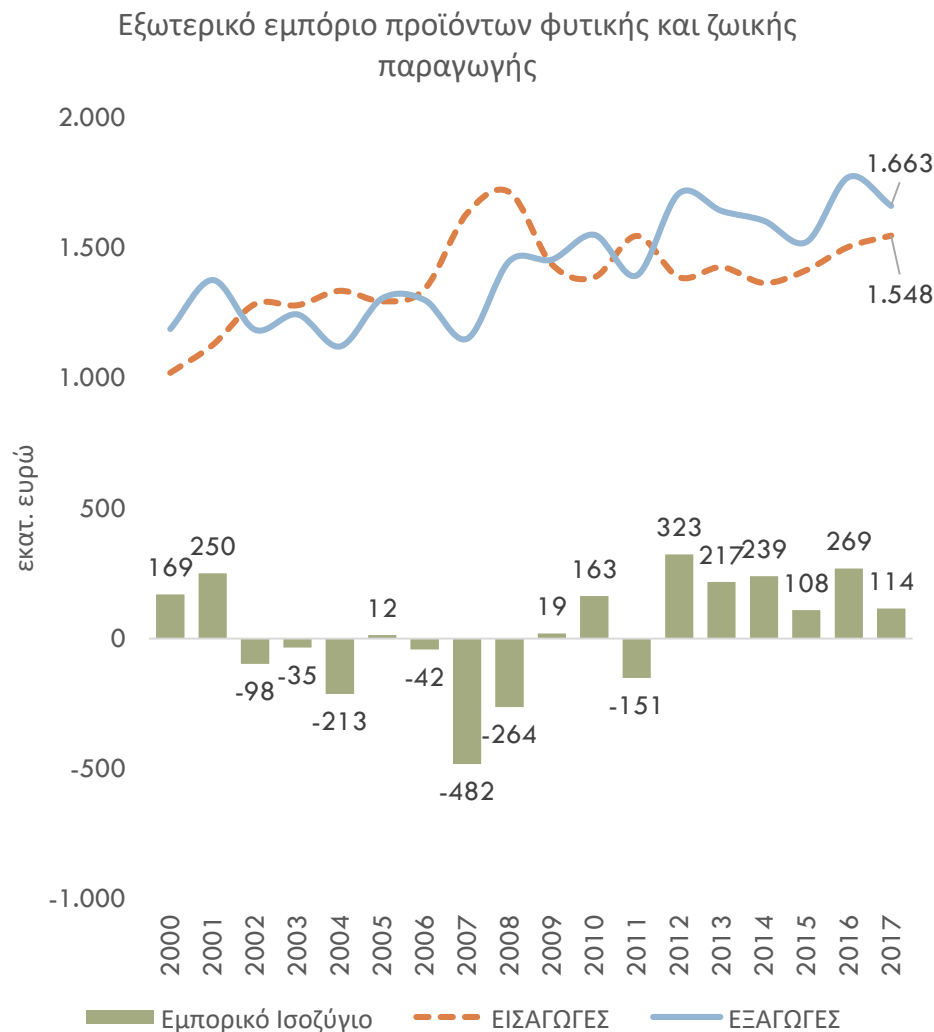

Από τις υπόλοιπες κατηγορίες ξεχωρίζει το **ελαιόλαδο**, με διακυμάνσεις στην ετήσια αξία παραγωγής και μακροχρόνια πτωτική τάση

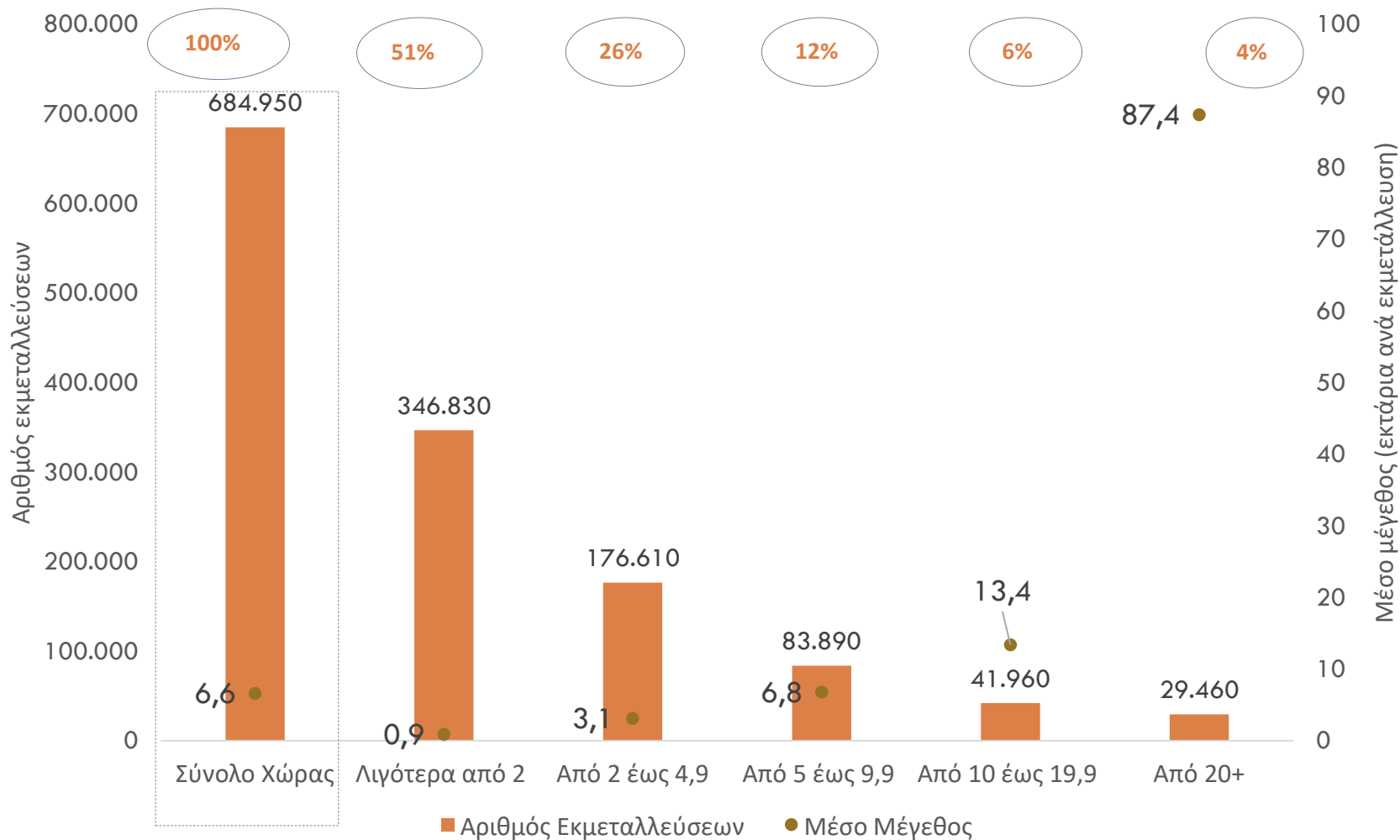
τα **βιομηχανικά και κτηνοτροφικά φυτά**, επίσης με φθίνουσα τάση και τα **δημητριακά**

Θετικό εμπορικό ισοζύγιο προϊόντων φυτικής-ζωικής παραγωγής μετά το 2008, σε αντίθεση με τον ευρύτερο κλάδο αγροδιατροφής

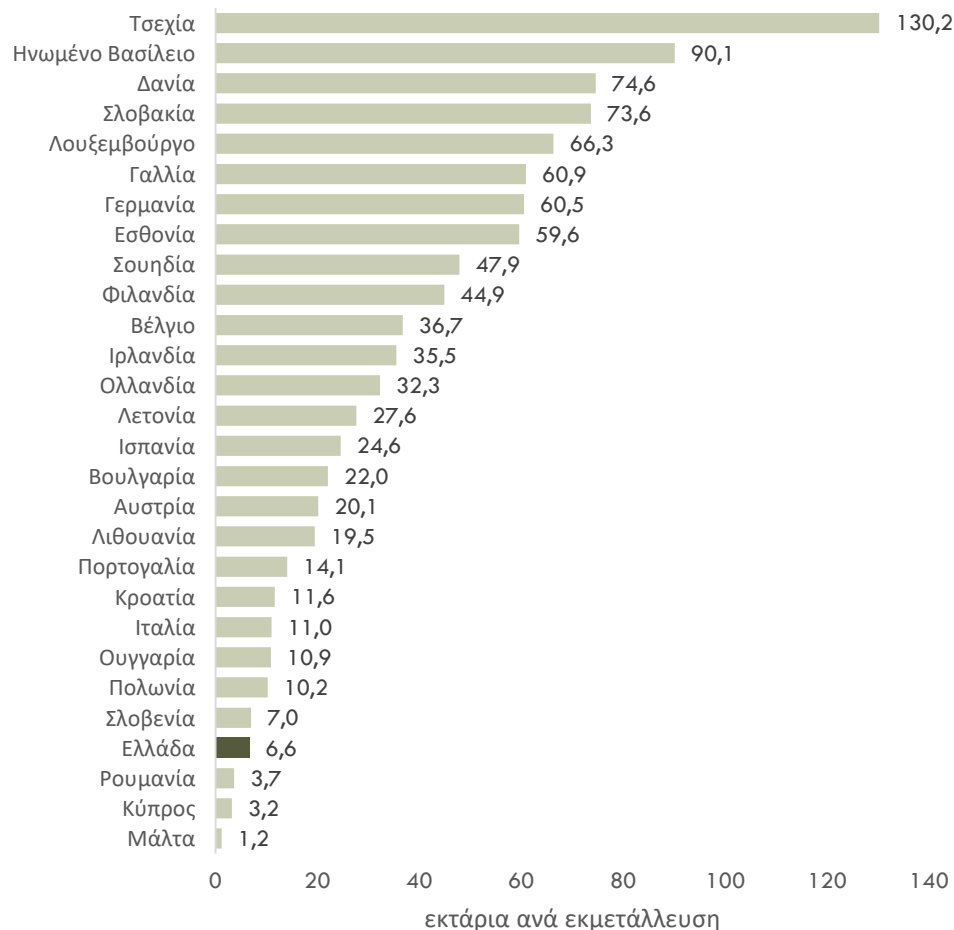
Εξαιρετικά μικρό μέγεθος εκμεταλλεύσεων, το 90% αυτών είναι μικρότερο των 20 εκταρίων με μέσο μέγεθος της αγροτικής εκμετάλλευσης 6,6 εκτάρια

Διάρθρωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων με βάση το μέγεθος (σε εκτάρια), 2016

...το οποίο αν και έχει αυξηθεί (το 2007 ήταν 5,1 εκτάρια / εκμετάλλευση), παραμένει από τα μικρότερα στην ΕΕ28

Μέση έκταση ανά αγροτική εκμετάλλευση στα κράτη μέλη της ΕΕ28, 2016

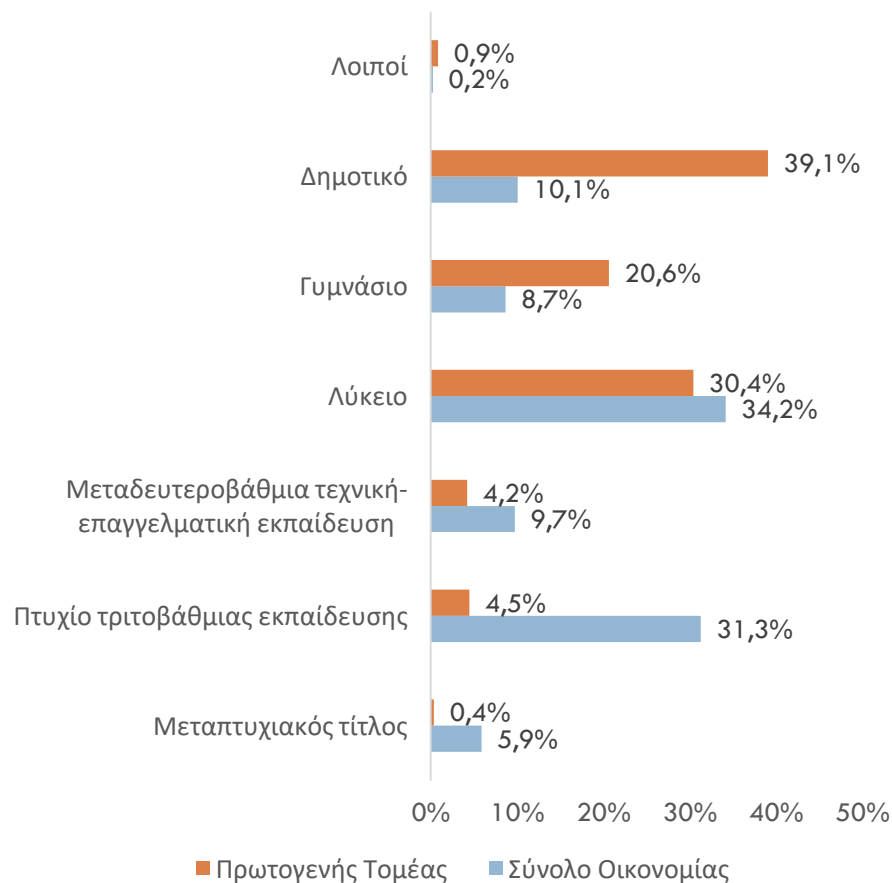

Παράγοντες που συνέβαλαν στη δημιουργία μικρών διεσπαρμένων αγροτεμαχίων

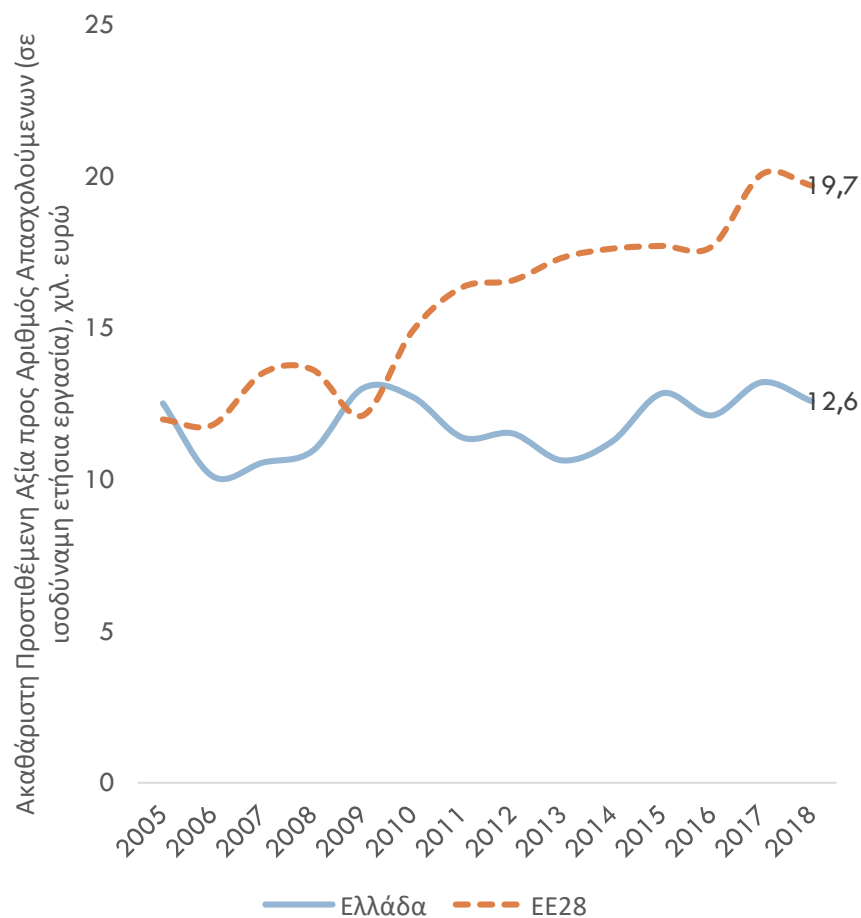
- ❖ Μορφολογία εδάφους
- ❖ Έλλειψη επαρκούς χωρικής οργάνωσης χρήσης εδάφους
- ❖ Παραδοσιακά πρότυπα (κληρονομιά, ιδιοκτησία): η γη ως στοιχείο κληρονομιάς και όχι στοιχείο παραγωγής

Το επίπεδο εκπαίδευσης των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα είναι χαμηλό με παραγωγικότητα εργασίας 36% μικρότερη από εκείνη της ΕΕ

Κατανομή απασχολούμενων με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης, 4ο τρίμηνο 2018

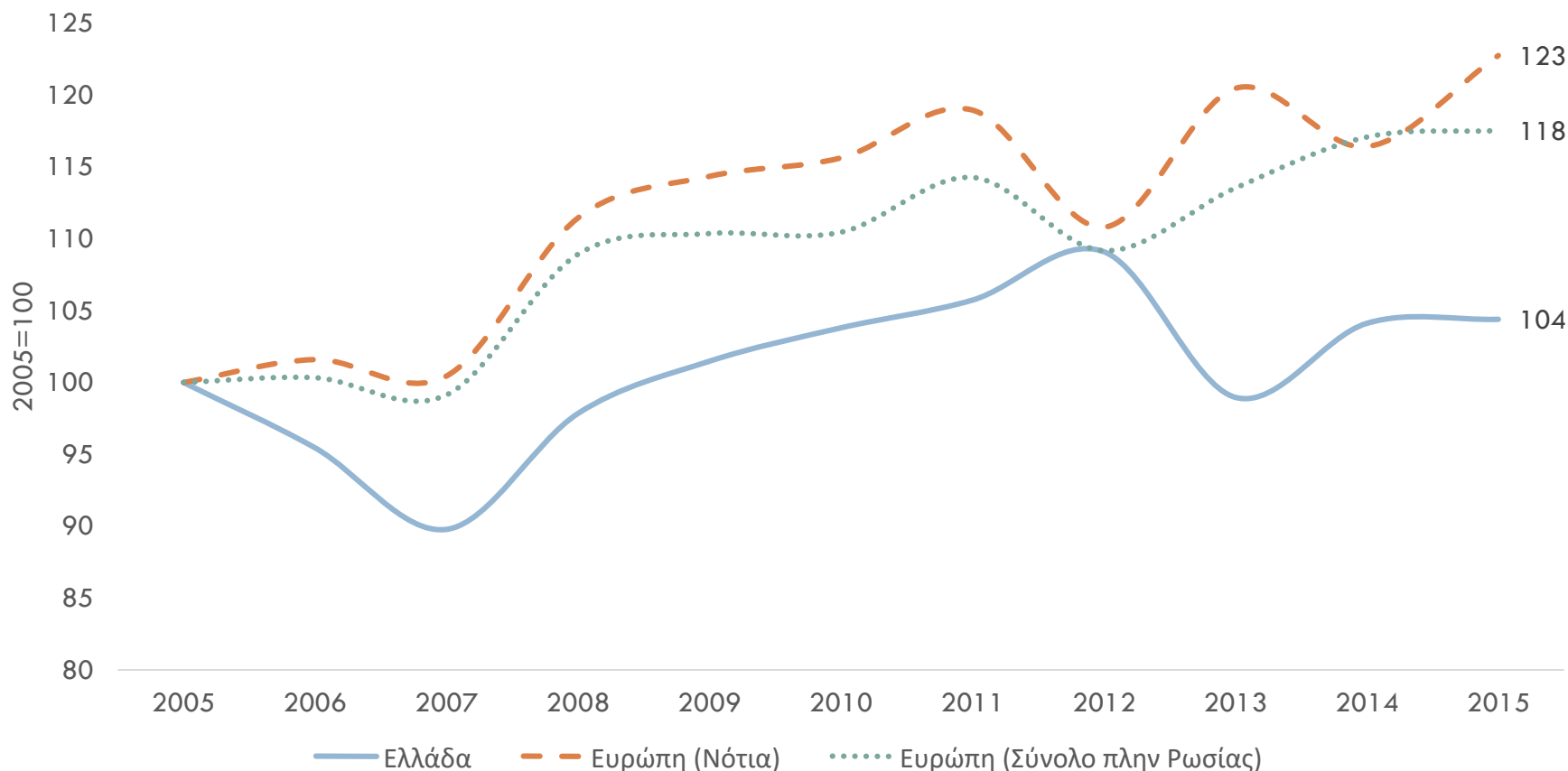

Παραγωγικότητα Εργασίας στον αγροτικό τομέα

Ο ρυθμός μεταβολής της συνολικής παραγωγικότητας των συντελεστών του αγροτικού τομέα δείχνει ευρύτερο ζήτημα παραγωγικότητας του αγροτικού τομέα

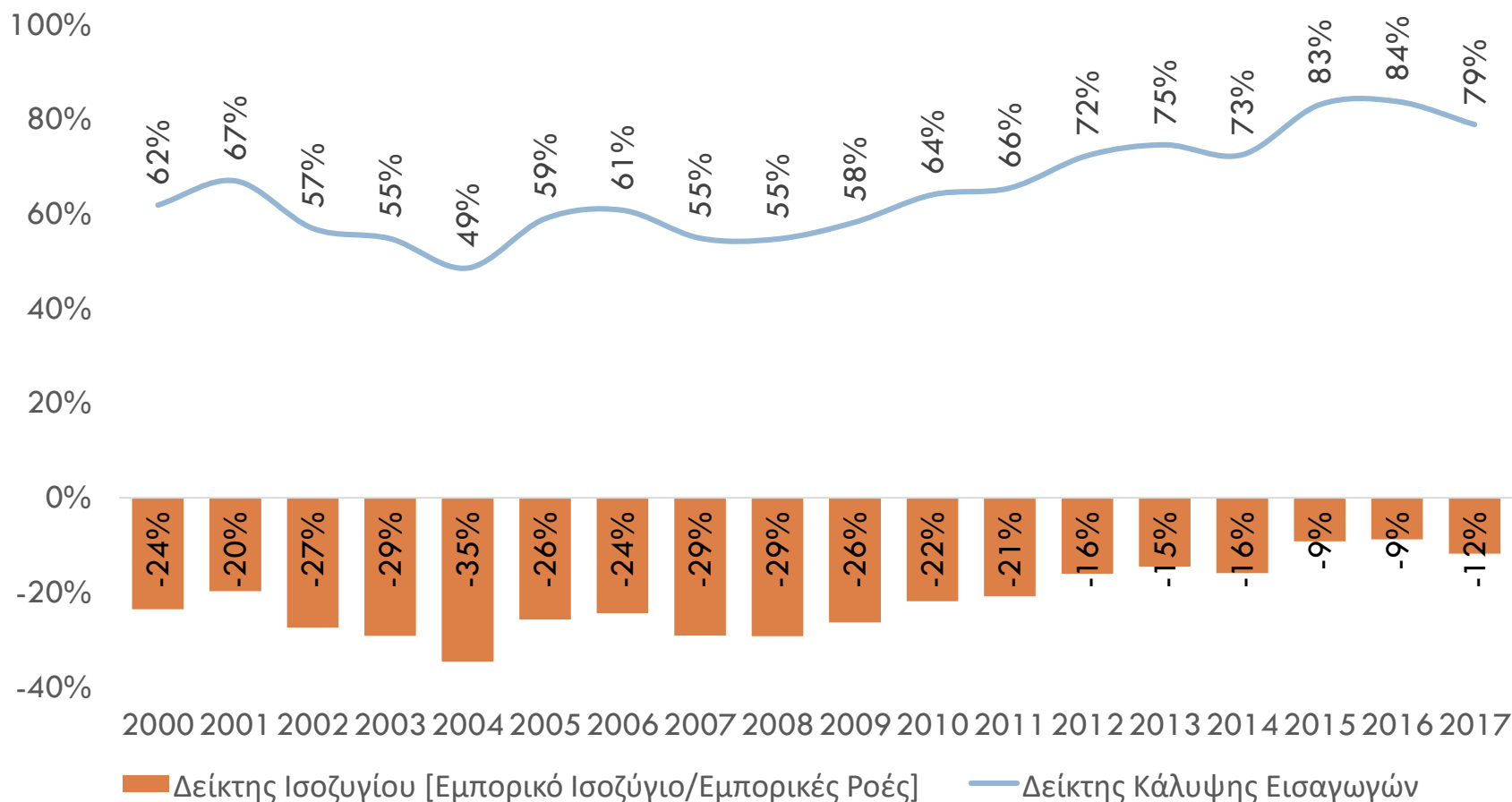
Δείκτης μεγέθυνσης της συνολικής παραγωγικότητας συντελεστών στον αγροτικό τομέα

Η ίδια ποσότητα εισροών στην Ελλάδα παρήγαγε 4% περισσότερο γεωργικό προϊόν το 2015 συγκριτικά με το 2005, ενώ στην Νότια Ευρώπη 23% περισσότερο και στην Ευρώπη (πλην Ρωσίας), 18% περισσότερο

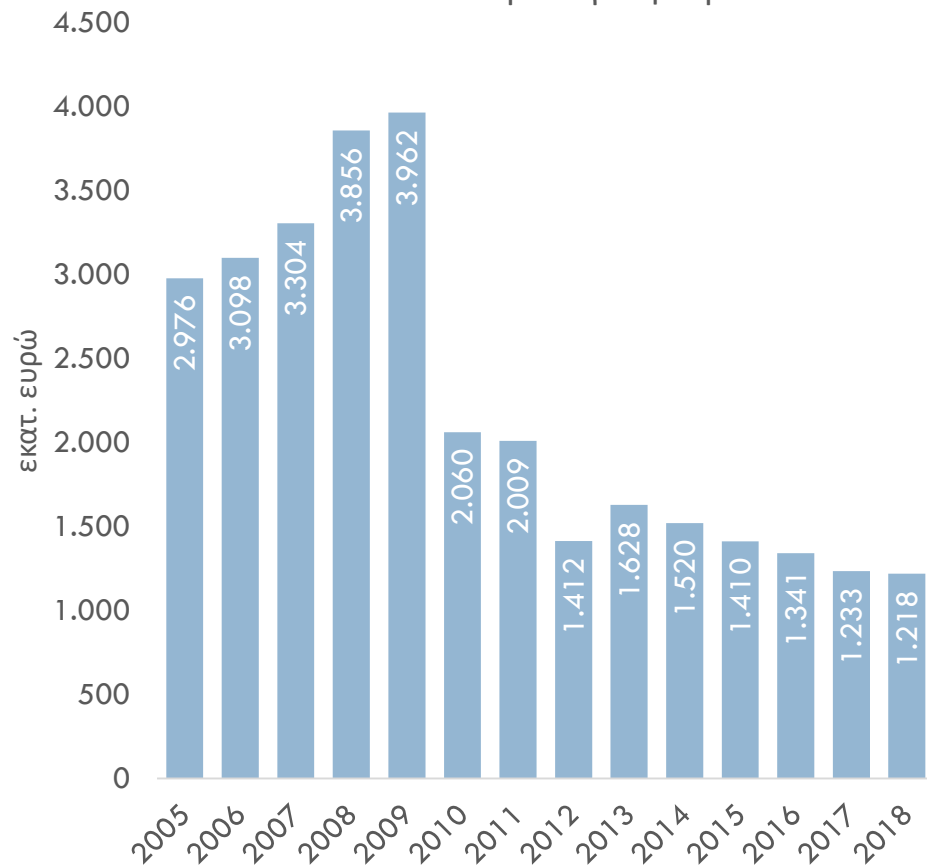
Η διεθνής ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών ελληνικών αγροτικών προϊόντων και ειδών διατροφής φαίνεται ότι έχει βελτιωθεί μετά το 2008

Δείκτες ανταγωνιστικότητας εξαγωγών αγροτικών προϊόντων και ειδών διατροφής

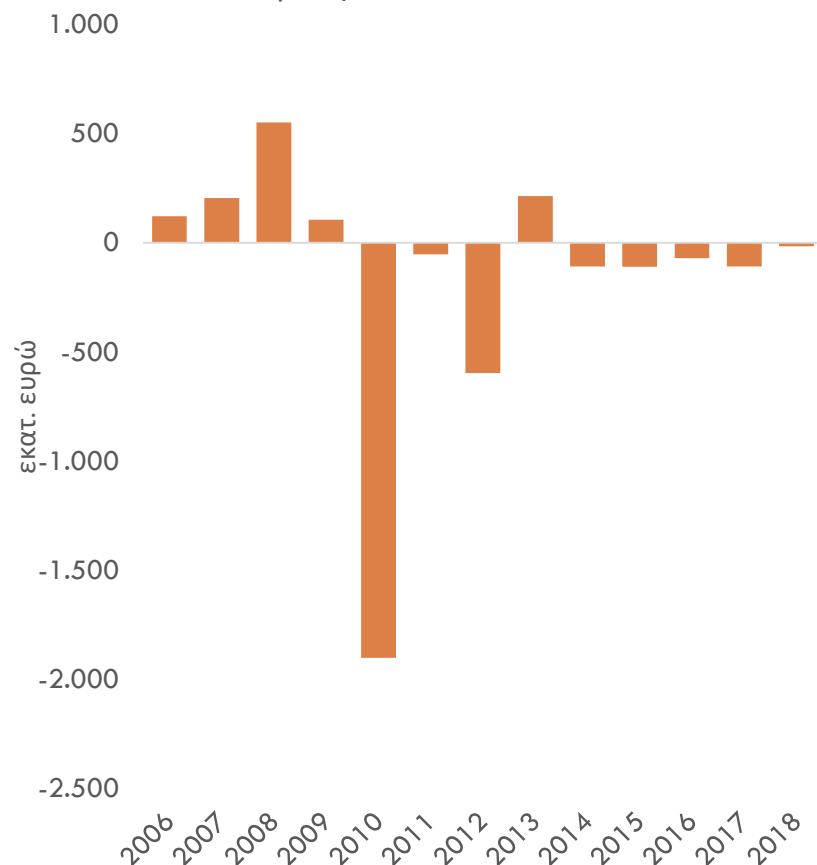

Η χρηματοδότηση του πρωτογενούς τομέα κατά την οικονομική κρίση περιορίστηκε δραστικά

Υπόλοιπα δανείων Πρωτογενή Τομέα

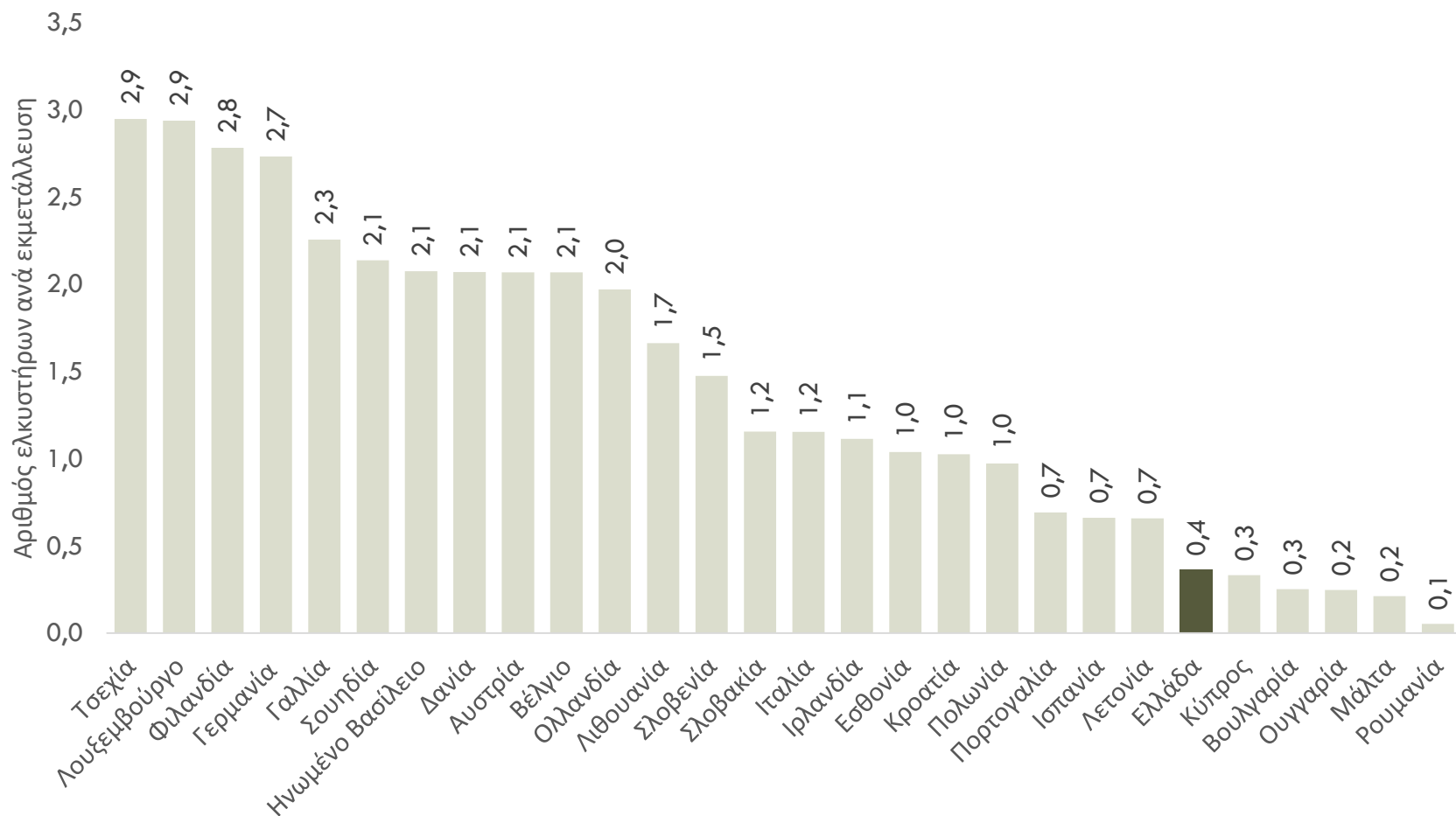
Μεταβολή Υπολοίπων Δανείων

2. Προσδιοριστικοί παράγοντες ζήτησης αγροτικών μηχανημάτων

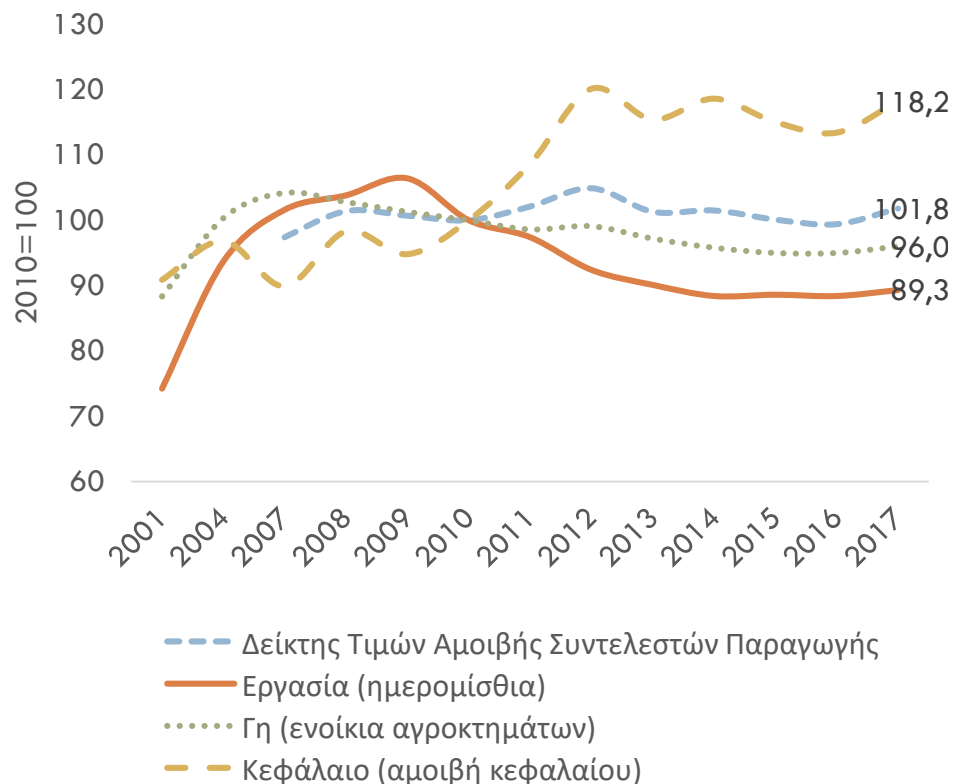
Ο βαθμός εκμηχάνισης της γεωργίας στην Ελλάδα φαίνεται ότι είναι ιδιαίτερα χαμηλός σε σύγκριση με άλλες χώρες της ΕΕ εξαιτίας του κατακερματισμού των εκμεταλλεύσεων

Ελκυστήρες ανά αγροτική εκμετάλλευση, 2013

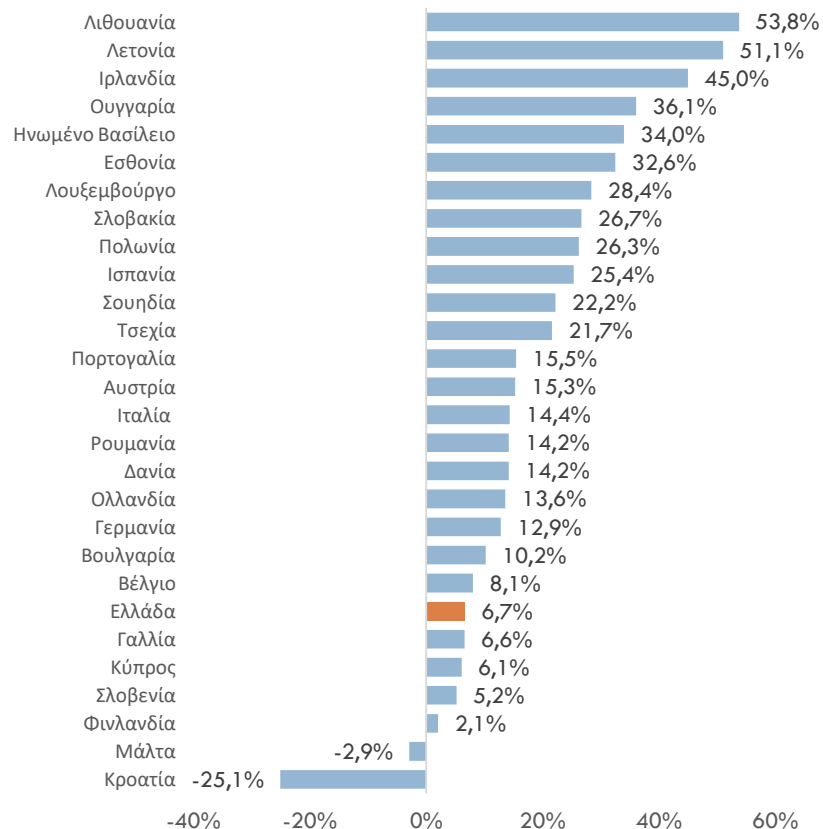

Η εργασία γίνεται φθηνότερη, ενώ η χώρα φαίνεται να δημιουργεί ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα τα τελευταία χρόνια με αργούς όμως ρυθμούς

Δείκτης τιμών αμοιβής παραγωγικών συντελεστών στη γεωργία-κτηνοτροφία

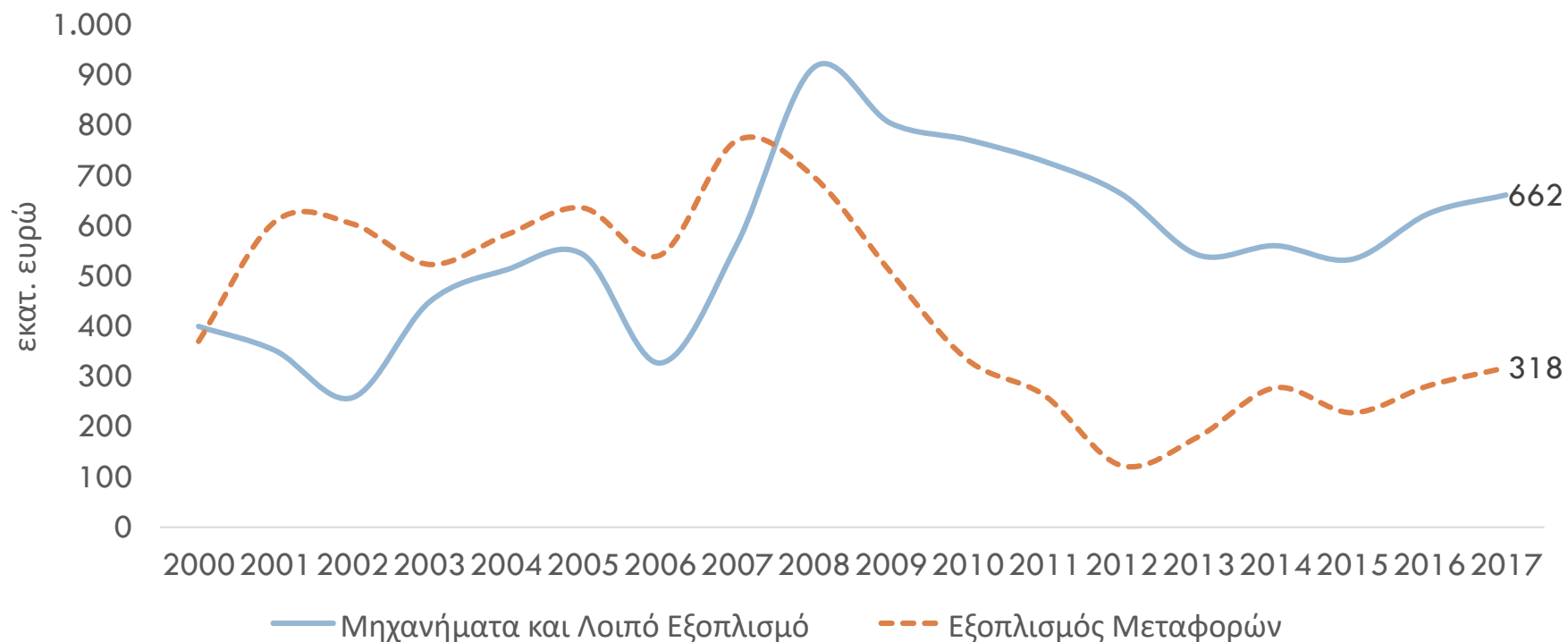
Μεταβολή της παραγωγικότητας γης (γεωργικό προϊόν ανά μονάδα γης) 2010-2016

Η φθηνότερη εργασία αποτελεί αντικίνητρο για υποκατάσταση του συντελεστή εργασίας με το κεφάλαιο. Με την ανανέωση των γεωργικών μηχανημάτων επιτυγχάνεται αύξηση του παραγόμενου προϊόντος και ενισχύεται η παραγωγικότητα του συντελεστή εργασίας.

Παρά την προσπάθεια ενίσχυσης των επενδύσεων σε εξοπλισμό μεταφορών και μηχανήματα τα τελευταία χρόνια, το επίπεδό τους δεν επαρκεί για να καλύψουν το κεφάλαιο που αναλώνεται

Επενδύσεις αγροτικού τομέα σε εξοπλισμό μεταφορών και μηχανήματα, 2000-2017

Η επένδυση στον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα δεν βοήθησε την ποιοτική αναβάθμιση και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργικής παραγωγής, παρά την αρχική ανοδική πορεία την περίοδο 2000-2008

3. Η αγορά αγροτικών μηχανημάτων στην Ελλάδα

Ο κλάδος αγροτικών μηχανημάτων προσφέρει μια μεγάλη ποικιλία σύγχρονων μηχανημάτων και τεχνολογικών λύσεων για τον αγροτικό τομέα

ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ

ΜΗΧ/ΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΔΑΦΟΥΣ ΚΑΙ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΔΙΑΝΟΜΕΙΣ

ΜΗΧ/ΤΑ ΧΟΡΤΟΝΟΜΗΣ ΚΑΙ
ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ

ΣΠΑΡΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΥΤΕΥΤΙΚΕΣ
ΜΗΧΑΝΕΣ

ΜΗΧ/ΤΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΤΛΙΕΣ

ΜΗΧ/ΤΑ ΚΗΠΟΥ & ΔΑΣΟΥΣ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ,
ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΑ, ΟΙΝΟΠΟΙ
ΗΤΙΚΑ

ΕΛΑΣΤΙΚΟΦΟΡΟΙ ΚΑΙ
ΕΡΠΥΣΤΡΙΟΦΟΡΟΙ
ΕΚΣΚΑΦΕΙΣ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΕΣ ΚΑΙ
ΠΡΩΩΘΗΤΕΣ ΓΑΙΩΝ

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΕΙΡΟΣ

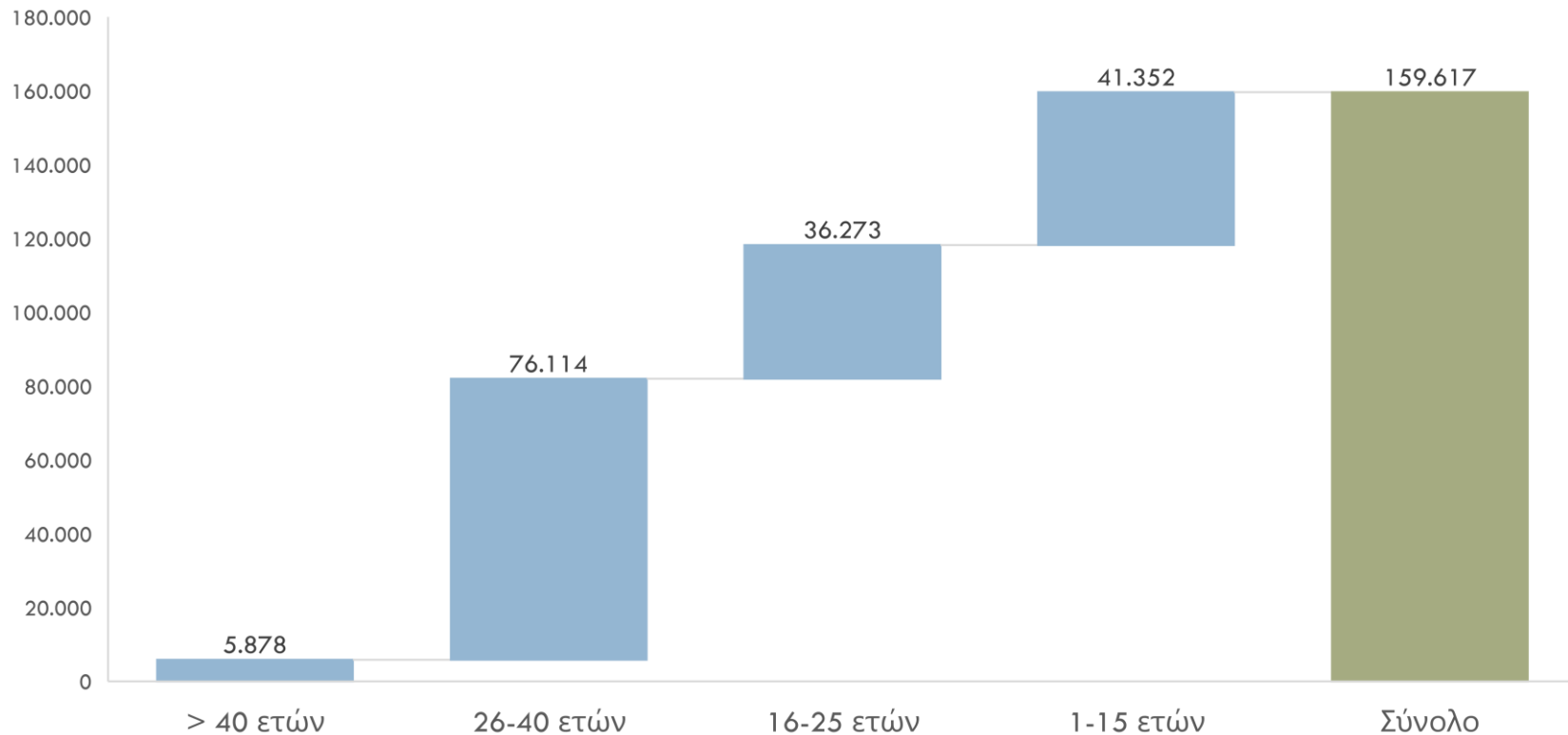
ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ

ΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ

ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ

Η ανάγκη εκσυγχρονισμού είναι μεγάλη. Ενδεικτικά, πάνω από τους μισούς ελκυστήρες που εντάχθηκαν στην ελληνική αγροτική παραγωγή τα τελευταία 50 χρόνια είναι ανενεργοί

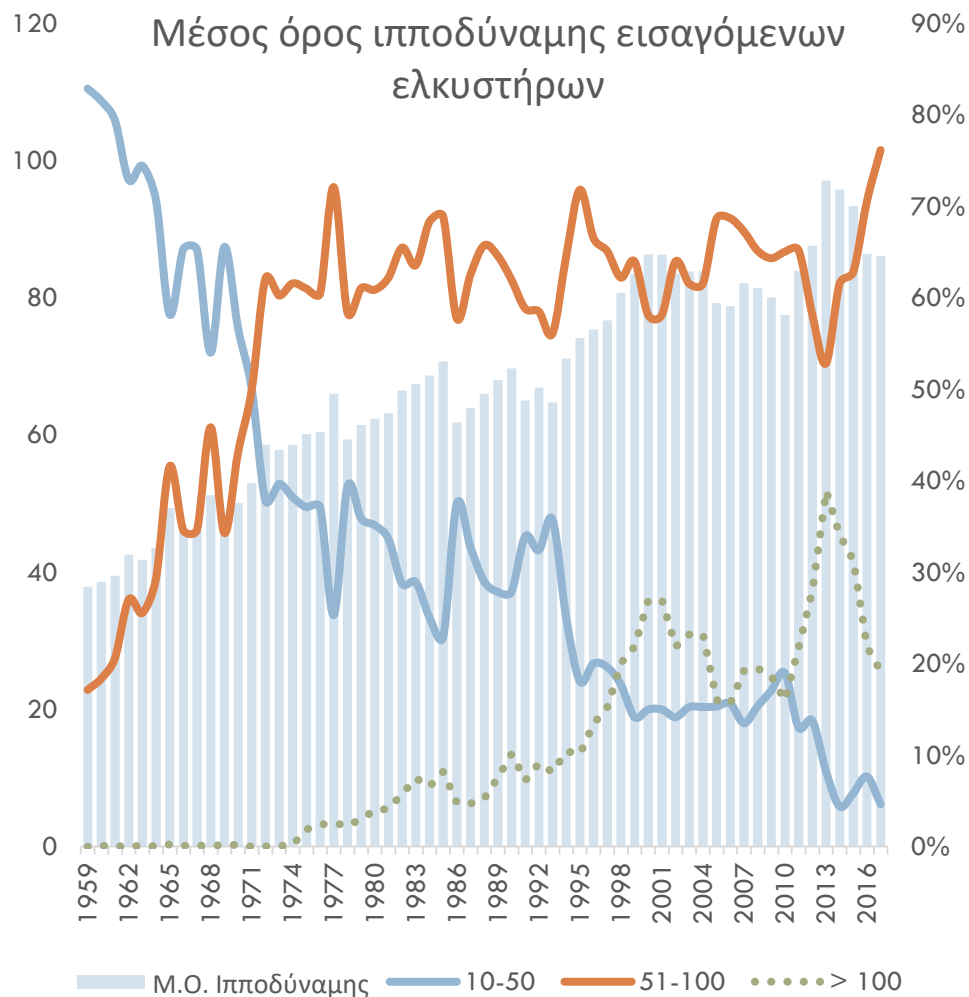
Στόλος γεωργικών ελκυστήρων

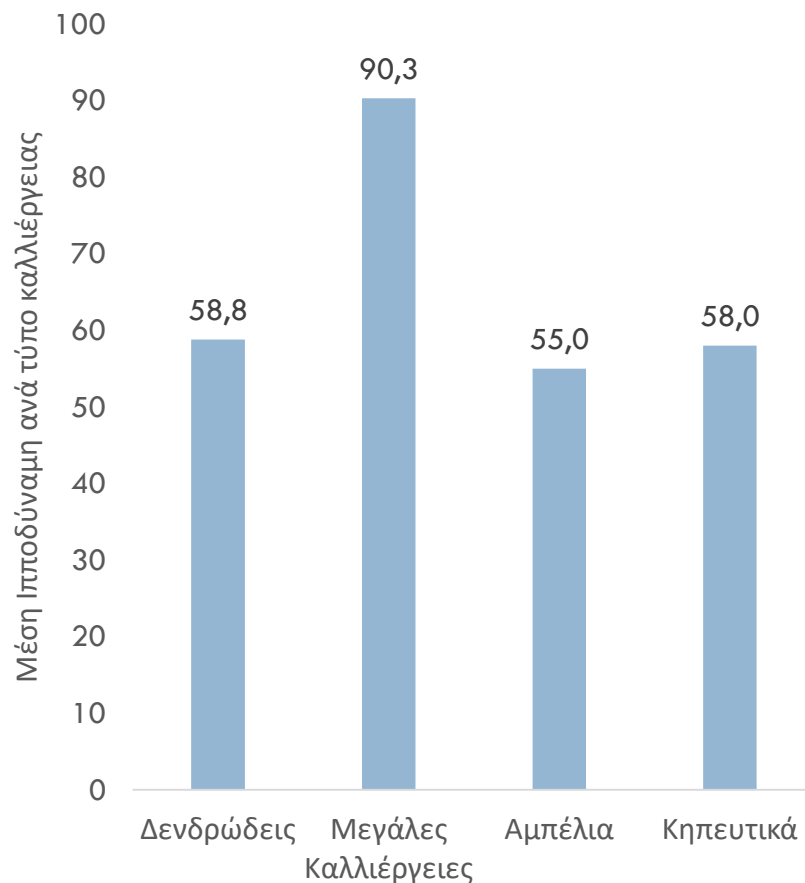
Η μέση ηλικία των εισαγόμενων διαξονικών ελκυστήρων – καινούριων και όχι μεταχειρισμένων κατά τη στιγμή της εισαγωγής τους- εκτιμάται στα 26,7 έτη

Αρνητικές συνέπειες για το περιβάλλον, την οδική ασφάλεια, το κόστος συντήρησης, κτλ

Η πλειονότητα των ελκυστήρων είναι μεσαίας ιπποδύναμης, αλλά παρατηρείται ήπια τάση αύξησης της μέσης ιπποδύναμης του στόλου

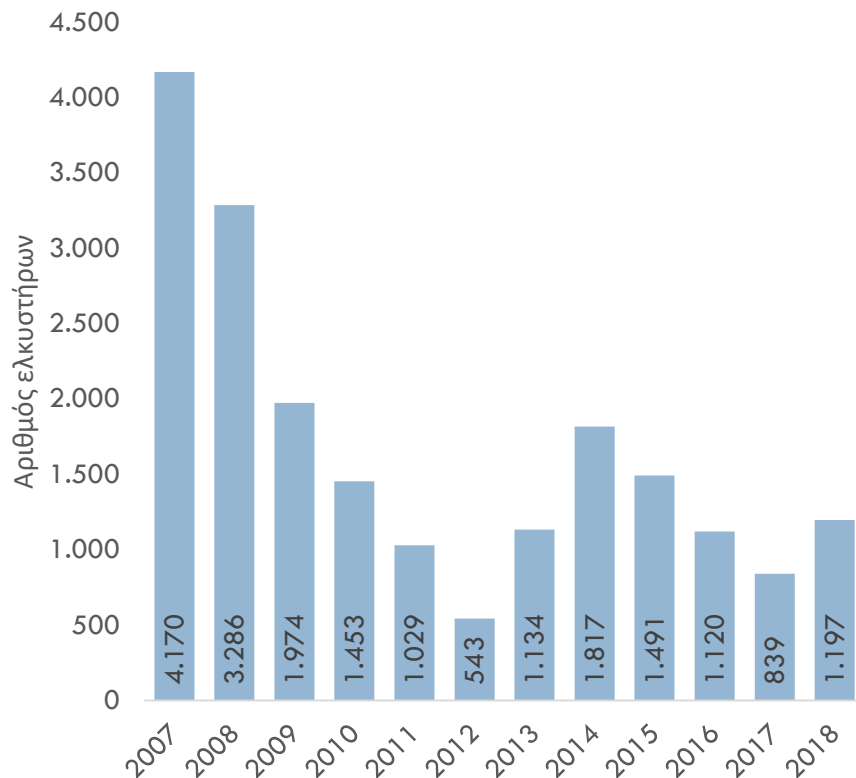

Ιπποδύναμη σε σχέση με την καλλιέργεια (σε ίππους)

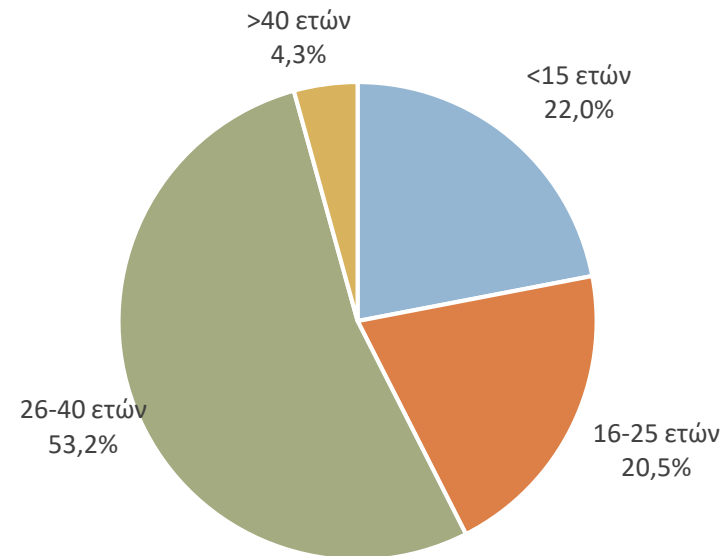

Η εγχώρια αγορά καινούριων ελκυστήρων είναι φθίνουσα, με αποτέλεσμα πάνω από τους μισούς εν λειτουργία ελκυστήρες να είναι άνω των 25 ετών

Εξέλιξη εγχώριας αγοράς ελκυστήρων, 2007-2018

Ηλικιακή σύνθεση στόλου γεωργικών ελκυστήρων 2018

Μετά την έναρξη της κρίσης (2010-2018) ταξινομήθηκαν κατά μέσο όρο 1.180 νέοι ελκυστήρες, υποχωρώντας κατά 58% σε σχέση με την περίοδο πριν την κρίση

4. Δυνητικά οφέλη από τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των γεωργικών μηχανημάτων

Η αγορά ενός νέου ελκυστήρα οδηγεί σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας σε αύξηση του μέσου εισοδήματος κατά 41%...

Αγορά νέου
ελκυστήρα σε μία
αντιπροσωπευτική
μέση καλλιέργεια

10% αύξηση της
απόδοσης χωραφιού

Αύξηση του
εισοδήματος του
παραγωγού κατά 41%

... μέσω της μείωσης των δαπανών κατά 18% σε σχέση με το κόστος μιας τυπικής μέσης καλλιέργειας

Μείωση κόστους
αγροεφοδίων κατά
19%

Μείωση δαπανών
πετρελαίου κατά
38%

Μείωση κόστους
εργασίας κατά
49%

Μείωση των
εξόδων
συντήρησης
κατά 49%

Βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών της παραγωγής

- Μεγαλύτερη δυνατή παραγωγή, καλλιεργώντας τη μεγαλύτερη δυνατή έκταση με το μικρότερο κόστος
- Λιγότερες ώρες χρήσης, λιγότερη καταπόνηση, σχετικά μικρότερη συχνότητα εμφάνισης βλαβών, μείωση χρόνου ακινητοποίησης του μηχανήματος για επισκευές
- Βελτίωση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας
- Χαμηλή **κατανάλωση καυσίμων** και χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον κινητήρων => Λιγότερες εκπομπές αερίων ρύπων
- **Περιορισμός στις απώλειες καρπού** και αύξηση παραγωγικότητας της σποράς
- **Αποδοτικότερη χρήση αγροτικών εφοδίων** (λιπάσματα, φυτοπροστατευτικά, κτλ)

Σενάρια Ανάλυσης

Σενάριο Εκσυγχρονισμού

Σενάριο Βάσης

Αυξημένο επίπεδο τεχνολογικής εκμηχάνισης, με αντικατάσταση ενός αριθμού ελκυστήρων και άλλων μηχανημάτων με καινούρια

Διατήρηση υφιστάμενης τάσης τεχνολογικής εκμηχάνισης του στόλου των ελκυστήρων και άλλων μηχανημάτων

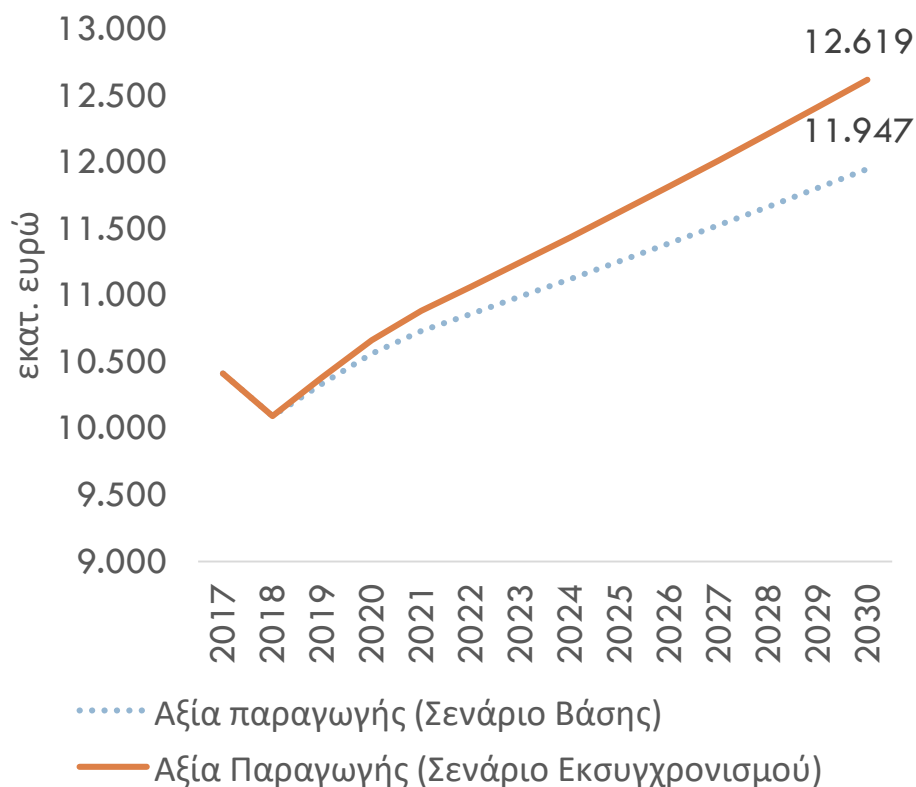
Στο Σενάριο Εκσυγχρονισμού, περίπου 1 στους 4 ελκυστήρες θα είναι σύγχρονων προδιαγραφών μέχρι το 2030

Κατανομή στόλου γεωργικών ελκυστήρων στο σενάριο εκσυγχρονισμού

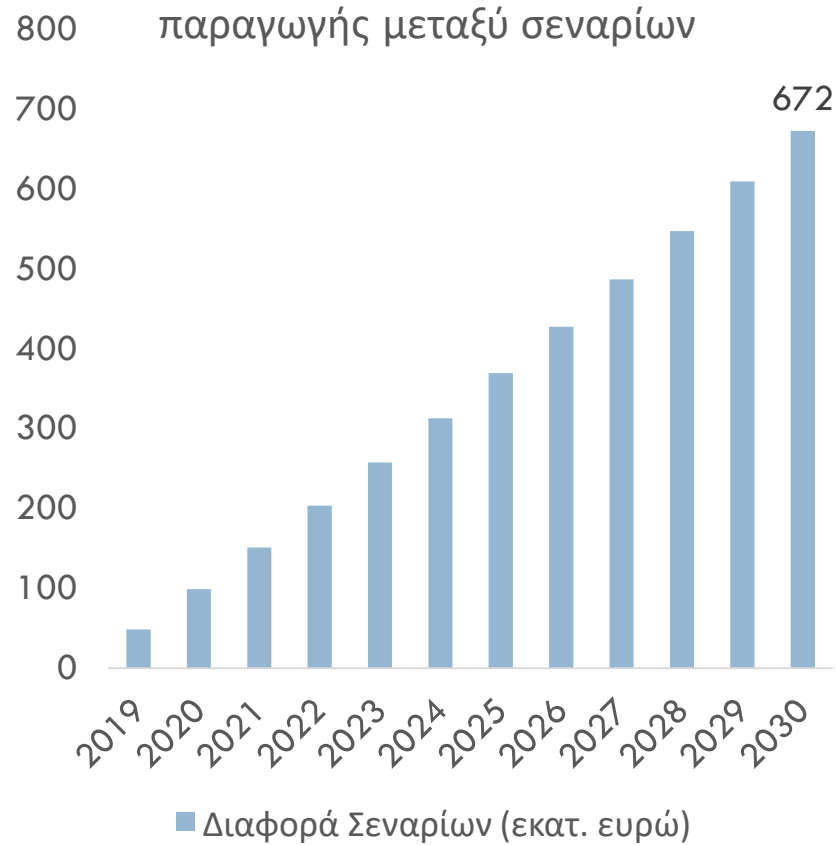

Μια τέτοια μεταβολή οδηγεί σε αύξηση της αγροτικής παραγωγής, το 2030 κατά €672 εκατ. υψηλότερη σε σχέση με το σενάριο βάσης

Προβολή αξίας αγροτικής παραγωγής
ανά σενάριο

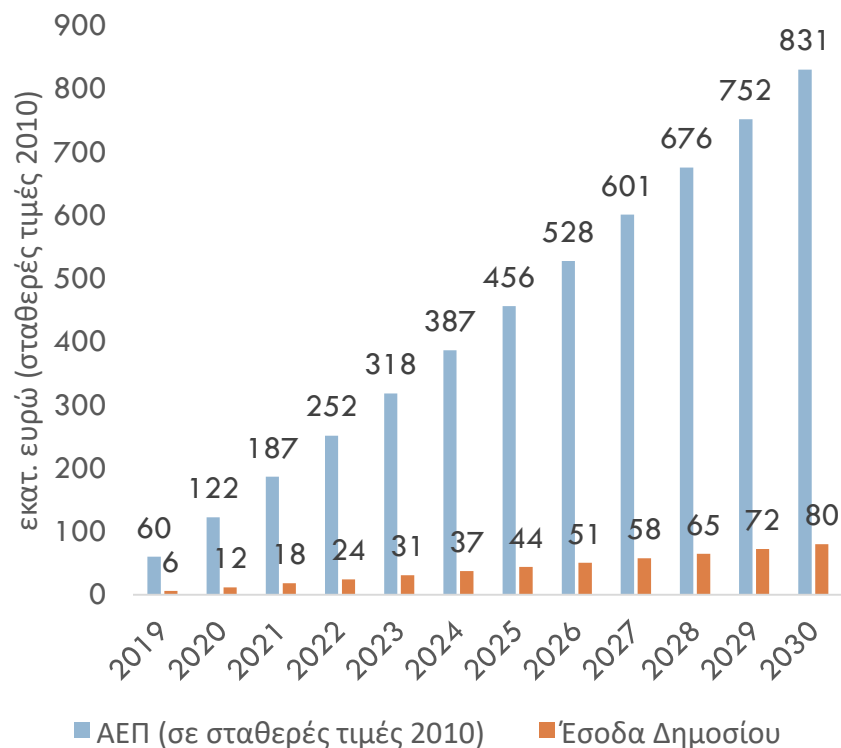

Διαφορά αξίας αγροτικής
παραγωγής μεταξύ σεναρίων

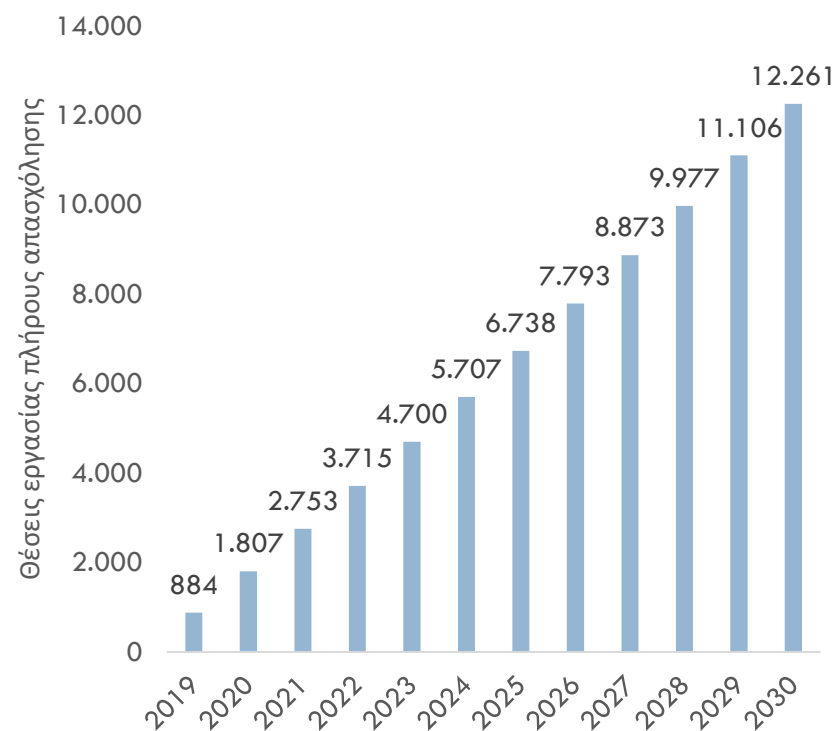

... γεγονός που θα προσφέρει πολύπλευρα οφέλη στο σύνολο της οικονομίας

Επίδραση Σεναρίου Εκσυγχρονισμού στο
ΑΕΠ και στα δημόσια έσοδα

Επίδραση του Σεναρίου Εκσυγχρονισμού στην
απασχόληση

Το Σενάριο Εκσυγχρονισμού το 2030 θα αυξήσει το ΑΕΠ κατά €831 εκατ., τα δημόσια έσοδα από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές κατά €80 εκατ. και την απασχόληση έως και 12 χιλ. θέσεις εργασίας στο σύνολο της οικονομίας

4. Προτάσεις πολιτικής για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών μηχανημάτων

Ενδεικτικά, η υιοθέτηση ενός «Προγράμματος Ανανέωσης του στόλου των γεωργικών ελκυστήρων» θα έχει σημαντικά οφέλη

Διασφάλιση της εισαγωγής ελκυστήρων υψηλής τεχνολογίας, αξιόπιστων και κατάλληλων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων και των προκλήσεων της σύγχρονης γεωργίας

Μείωση της ρύπανσης λόγω των εκπομπών CO₂ και ενίσχυση της χρήσης ελκυστήρων με κινητήρες νέας τεχνολογίας και καλύτερης ενεργειακής απόδοσης

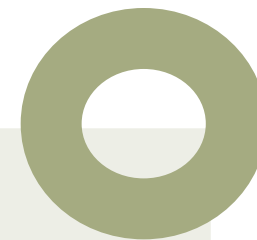
Αύξηση των φορολογικών εσόδων για το Δημόσιο με την επιβολή τελών κυκλοφορίας και αυξημένα έσοδα από ΦΠΑ από τις πρόσθετες πωλήσεις ελκυστήρων

Βελτίωση συνθηκών εργασίας των αγροτών κατά τον χειρισμό των μηχανημάτων, βελτίωση εργονομικών χαρακτηριστικών μηχανημάτων και αύξηση τεχνολογικού εξοπλισμού για μεγαλύτερη ασφάλεια κατά τη μετακίνησή τους στις δημόσιες οδούς

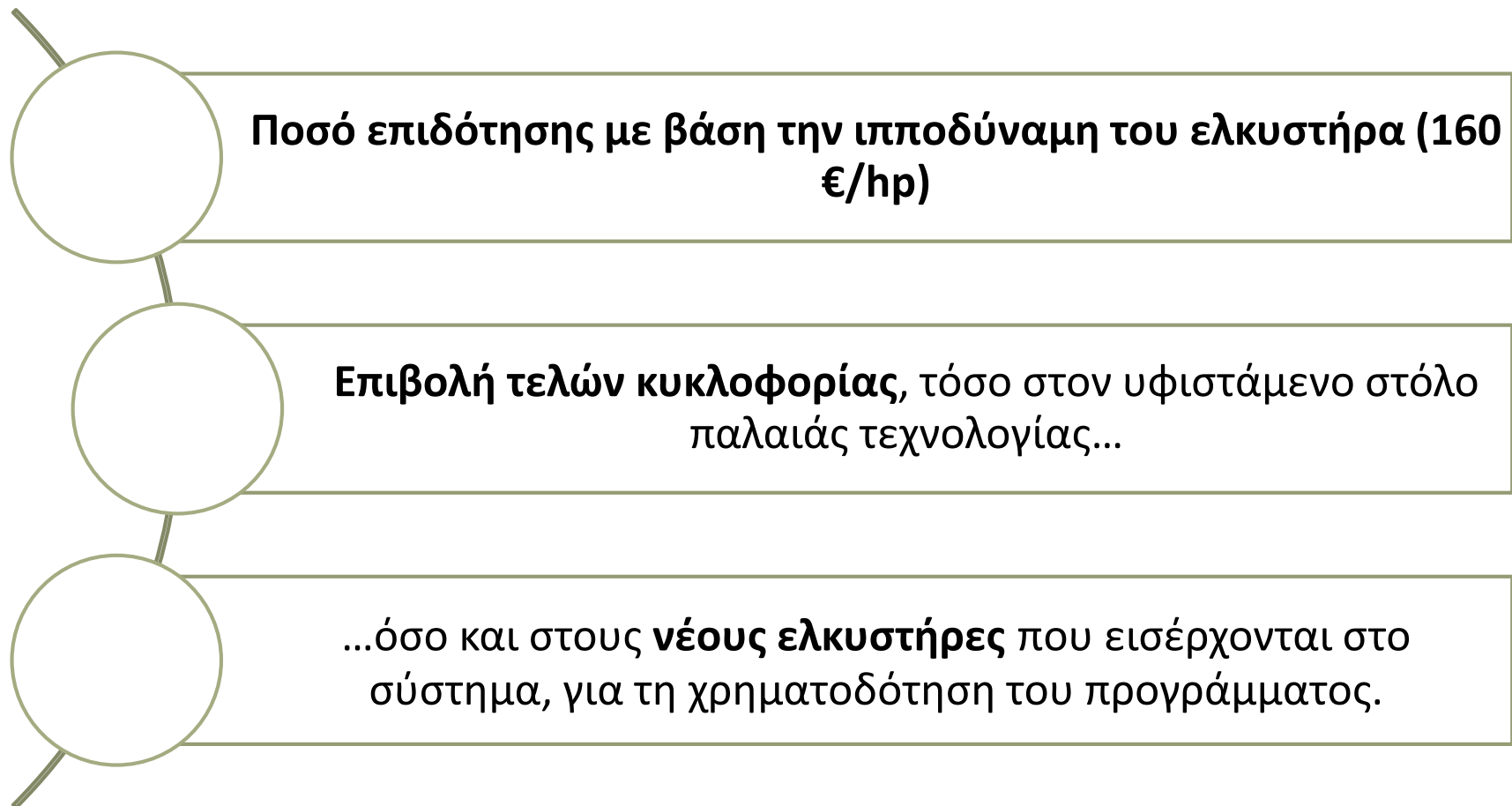
Σενάριο Μη Δράσης

- Δεν λαμβάνεται κανένα μέτρο πολιτικής
- Θεωρούμε ότι το 2020 θα εισέλθουν 1.180 νέοι ελκυστήρες.
- Τα δημοσιονομικά έσοδα από ΦΠΑ σε αυτή την περίπτωση προβλέπεται να ανέλθουν στα €14,16 εκατ.

Σενάριο Δράσης

- Προωθείται ένα πρόγραμμα ανανέωσης του στόλου
- Αύξηση στόλου έως και 3.000 ελκυστήρες ετησίως
- Επιβολή τελών κυκλοφορίας στον υφιστάμενο στόλο και στους νέους ελκυστήρες, ανάλογα με την ιπποδύναμη.

Το Σενάριο Δράσης κρίνεται Δημοσιονομικά Ασφαλές

Σενάριο Δράσης

.. και προτιμότερο σε σχέση με το Σενάριο Μη Δράσης, καθώς το πλεόνασμα υπερτερεί κατά σχεδόν €1εκατ.

Σενάριο Μη Δράσης

Υφιστάμενη τεχνολογική ανάπτυξη

+Έσοδα από ΦΠΑ

€14,16 εκατ.

Σενάριο Δράσης

Εφαρμογή προγράμματος αντικατάστασης γεωργικών ελκυστήρων

+Έσοδα από ΦΠΑ

+Έσοδα από τέλη κυκλοφορίας

-Κόστος επιδότησης

€15,08 εκατ.

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης

- **Μέτρο 4 - Επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και για γεωργικά προϊόντα**
- **4.1 Επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις (Σχέδια Βελτίωσης)**
 - **4.1.1** - Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης
 - **4.1.2** - Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος (Σε αδράνεια)
 - **4.1.3** - Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος
- **4.2 - Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία γεωργικών προϊόντων**
 - **4.2.1** - Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν
 - **4.2.2** - Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι, μη γεωργικό προϊόν
 - **4.2.3** - Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες
- **Μέτρο 6 – Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων**
- **6.1** - Νέοι γεωργοί
- **6.3** - Εκκίνηση επιχείρησης για την ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων

...σε συνδυασμό με επιπλέον παρεμβάσεις με στόχο την ευρύτερη υποστήριξη του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού του πρωτογενούς τομέα

Ενδεικτικές Παρεμβάσεις

- Συλλογή στατιστικών δεδομένων για διαμόρφωση ενημερωμένης και αποτελεσματικής πολιτικής
- Δελτίο Τεχνικού Ελέγχου
- Διατύπωση συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων πολιτικής για τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα
- Σαφής προσδιορισμός και εξειδίκευση των προδιαγραφών των τεχνικών χαρακτηριστικών των μηχανημάτων
- Δημιουργία αφορολόγητου αποθεματικού και δυνατότητα επιταχυνόμενης απόσβεσης των νέων μηχανημάτων.
- Εκπαίδευση και περαιτέρω κατάρτιση των αγροτών
- Δημιουργία σταθερού θεσμικού πλαισίου
- Ενίσχυση των πιστώσεων με ευνοϊκούς όρους για επενδύσεις εκσυγχρονισμού
- Προώθηση μέτρων για οδική ασφάλεια

- Ο πρωτογενής τομέας στην Ελλάδα κατέχει **σημαντική θέση** στη διαμόρφωση του εθνικού προϊόντος
- Η **στασιμότητα στην παραγωγικότητα** και η **περιορισμένη διαθεσιμότητα νέου εργατικού δυναμικού** θα έπρεπε να υποκινούν την περαιτέρω εκμηχάνιση του αγροτικού τομέα
- Η **υφιστάμενη διάρθρωση και τα χαρακτηριστικά του στόλου αγροτικών μηχανημάτων καθιστούν αναγκαία την προσπάθεια ανανέωσής του**, με λήψη των απαραίτητων μέτρων πολιτικής και την παροχή των κατάλληλων κινήτρων προς τους αγρότες
- Ο **εκσυγχρονισμός του στόλου των αγροτικών μηχανημάτων θα έχει πολλαπλά οφέλη στα μεγέθη της αγροτικής οικονομίας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου**

- Για τον λόγο αυτό, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του στόλου αφορά ελκυστήρες, προτείνεται ένα **πρόγραμμα απόσυρσης παλαιών ελκυστήρων**
- **Παροχή κινήτρων για την απόκτηση νέων, εξοπλισμένων με νέες τεχνολογίες**
 - Επιβολή τελών κυκλοφορίας
 - Επιδοματική ενίσχυση με βάση την ιπποδύναμη του νέου ελκυστήρα
- Με τον εκσυγχρονισμό των αγροτικών μηχανημάτων το επίπεδο αγροτικής παραγωγής, **το ΑΕΠ, τα δημόσια έσοδα και η απασχόληση στην ελληνική οικονομία θα αυξηθούν σημαντικά τα επόμενα χρόνια**

Ευχαριστούμε για την
προσοχή σας

Παράρτημα

Διάρθρωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων με βάση το μέγεθος (σε εκτάρια), 2016

Μέγεθος Εκμετάλλευσης (εκτάρια)	Αριθμός Εκμεταλλεύσεων	%	Έκταση	%	Μέσο Μέγεθος
Σύνολο Χώρας	684.950	100%	4.553.830	100%	6,6
Μηδέν	6.200	1%	0	0%	0,0
Λιγότερα από 2	346.830	51%	296.240	7%	0,9
Από 2 έως 4,9	176.610	26%	546.200	12%	3,1
Από 5 έως 9,9	83.890	12%	573.170	13%	6,8
Από 10 έως 19,9	41.960	6%	563.420	12%	13,4
Από 20 έως 29,9	13.380	2%	317.660	7%	23,7
Από 30 έως 39,9	10.030	1%	371.850	8%	37,1
Από 50 έως 99,9	4.920	1%	314.820	7%	64,0
Περισσότερα από 100 εκτάρια	1.130	0%	1.570.470	34%	1.390,0

Πηγή: Eurostat, Ανάλυση IOBE

Στόλος γεωργικών ελκυστήρων

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	1957 - 1978	1979-1993	1994-2003	2004-2018	Σύνολο
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ					
Σημερινή ηλικία μηχανημάτων	> 40 ετών	26-40 ετών	16-25 ετών	1-15 ετών	
Σύνολο πωλήσεων	136.914	121.186	31.898	30.351	320.349
% λειτουργίας 2018 (εκτίμηση)	4,3%	60%	88%	99%	42,7%
Μηχανήματα σε λειτουργία 2018 (εκτίμηση)	5.878	72.712	28.070	30.047	136.707
Σύνθεση Αγοράς Μη Μεταχειρισμένων Ελκυστήρων ανά ομάδα ηλικίας	4,3%	53,2%	20,5%	22,0%	
Μέση ηλικία μηχανημάτων	44,6	34,4	21,0	10,1	26,7
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ					
Σύνολο πωλήσεων	6.287	11.339	13.672	13.300	44.598
% λειτουργίας 2018 (εκτίμηση)	0,0%	30%	60%	85%	51,4%
Μηχανήματα σε λειτουργία 2018 (εκτίμηση)		3.402	8.203	11.305	22.910
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΛΟΥ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ					
Μηχανήματα σε λειτουργία 2018 (εκτίμηση)	5.878	76.114	36.273	41.352	159.617
Σύνθεση Αγοράς Συνολικού Στόλου Ελκυστήρων ανά ομάδα ηλικίας	3,7%	47,7%	22,7%	25,9%	

Πηγή: Σύνδεσμος Εισαγωγέων Αντιπροσώπων Μηχανημάτων, Ανάλυση IOBE

Εξέλιξη τιμών παραμέτρων και αποτελέσματα των σεναρίων

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Πραγματικός Ρυθμός Μεγέθυνσης Ελληνικής οικονομίας (%)	2,0	2,4	2,2	1,6	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Φυτική παραγωγή (εκατ. ευρώ) – Σενάριο Βάσης	7.568	7.750	7.920	8.047	8.144	8.241	8.340	8.440	8.542	8.644	8.748	8.853	8.959
Ζωική Παραγωγή (εκατ. ευρώ) – Σενάριο Βάσης	2.524	2.585	2.642	2.684	2.716	2.749	2.782	2.815	2.849	2.883	2.918	2.953	2.988
Σύνολο Αγροτικής Παραγωγής – Σενάριο Βάσης	10.092	10.335	10.562	10.731	10.860	10.990	11.122	11.255	11.391	11.527	11.666	11.806	11.947
Αριθμός Ελκυστήρων	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0	160.00 0
Φυτική παραγωγή / Ελκυστήρα	47.302	48.437	49.503	50.295	50.898	51.509	52.127	52.753	53.386	54.026	54.674	55.331	55.995
Αριθμός Νέων Ελκυστήρων	0	3.000	6.000	9.000	12.000	15.000	18.000	21.000	24.000	27.000	30.000	33.000	36.000
Αριθμός Παλαιών Ελκυστήρων	160.000	157.000	154.000	151.000	148.000	145.000	142.000	139.000	136.000	133.000	130.000	127.000	124.000
Ποσοστό Παλαιών Ελκυστήρων	100%	98%	96%	94%	93%	91%	89%	87%	85%	83%	81%	79%	78%
Ποσοστό Νέων Ελκυστήρων	0%	2%	4%	6%	8%	9%	11%	13%	15%	17%	19%	21%	23%
Μέση απόδοση Νέων Ελκυστήρων (ευρώ ανά ελκυστήρα)		60.546	61.878	62.868	63.623	64.386	65.159	65.941	66.732	67.533	68.343	69.163	69.993
Μέση απόδοση Συνόλου Ελκυστήρων (Παλαιών και Νέων)		48.664	49.967	51.002	51.852	52.716	53.593	54.483	55.388	56.305	57.237	58.184	59.144
Φυτική Παραγωγή – Σενάριο Εκσυγχρονισμού	7.568	7.786	7.995	8.160	8.296	8.435	8.575	8.717	8.862	9.009	9.158	9.309	9.463
Ζωική Παραγωγή – Σενάριο Εκσυγχρονισμού	2.524	2.597	2.666	2.722	2.767	2.813	2.860	2.907	2.956	3.005	3.054	3.105	3.156
Αγροτική Παραγωγή – Σενάριο Εκσυγχρονισμού	10.092	10.383	10.661	10.882	11.063	11.248	11.435	11.625	11.818	12.014	12.212	12.414	12.619
Διαφορά Σεναρίων (εκατ. ευρώ)	0	48,4	99,0	150,9	203,6	257,6	312,8	369,3	427,1	486,3	546,8	608,7	672,0
Διαφορά Σεναρίων (%)	0,0%	0,6%	1,3%	1,9%	2,5%	3,1%	3,8%	4,4%	5,0%	5,6%	6,3%	6,9%	7,5%

Σενάριο Δράσης - Δημοσιονομικά Έσοδα και Έξοδα

Δημοσιονομικά Έσοδα

Υφιστάμενος στόλος (παλαιάς τεχνολογίας)			
Ιπποδύναμη	Τέλη Κυκλοφορίας	Αριθμός Ελκυστήρων	Έσοδα Τελών Κυκλοφορίας
< 50 hp	100 €	20.245	2.024.538 €
50-100 hp	140 €	101.954	14.273.515 €
> 100 hp	180 €	37.418	6.735.229 €
Σύνολο Ελκυστήρων		159.617	
Έσοδα από Τέλη Κυκλοφορίας (υφιστάμενοι ελκυστήρες)			23.033.282 €
Νέοι Ελκυστήρες (καινούριας τεχνολογίας)			
Ιπποδύναμη	Τέλη Κυκλοφορίας	Αριθμός Ελκυστήρων	Έσοδα Τελών Κυκλοφορίας
< 50 hp	50 €	180	9.000 €
50-100 hp	70 €	1.950	136.500 €
> 100 hp	90 €	870	78.300 €
Σύνολο Ελκυστήρων		3.000	
Έσοδα από Τέλη Κυκλοφορίας (νέοι ελκυστήρες)			223.800 €
Έσοδα από ΦΠΑ (νέοι ελκυστήρες)			36.000.000 €
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ			59.257.082 €

Δημοσιονομικά Έξοδα

Ιπποδύναμη	Ενίσχυση ανά ελκυστήρα (EUR/hr)	Αριθμός Ελκυστήρων	Κόστος Επιδότησης
< 50 hp	160 €	180	979.200 €
50-100 hp		1.950	24.960.000 €
> 100 hp		870	18.235.000 €
Σύνολο Ελκυστήρων		3.000	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ			44.174.400 €

Πηγή: Ανάλυση IOBE